

বিদ্যাসাগর বিশ্ববিদ্যালয়

স্বর্ণময়ী যোগেন্দ্রনাথ মহাবিদ্যালয়

চতুর্থ সেমিস্টারে অন্তর্গত এস. ই. সি- টু কোর্সের জন্য উপস্থাপিত
প্রকল্প পত্র :- গীতিকবিতা ও বিহারীলাল

শিক্ষার্থীর নাম :- বর্ণালী ঘোড়ই
সেমিস্টার :- চতুর্থ
পত্র :- এস. ই. সি -টু

রেজিস্ট্রেশন নং-২১১০৪০১৯৮, ২০২১-২০২২
রোল নং-১১১৪১৫২-২১০০০৮

শিক্ষাবর্ষ :- ২০২২-২০২৩

Phone: 9932873484/7501133806

SWARNAMOYEE JOGENDRANATH MAHAVIDYALAYA

Govt. Aided General Degree College | Estd.: 2014

At+P.O.: Amdabad, P.S.: Nandigram, Dist.: PurbaMedinipur, PIN 721650

www.sjmahavidyalaya.in Email: sjmahavidyalaya@gmail.com

CERTIFICATE

This is to certify that Bomali Ghosal, Roll: 1119152, No: 210009,
Reg.No.: YU21040108 of 2021-2022, a student of B.A. 4th Semester (Honours),
Bengali Department, Swarnamoyee Jogendranath Mahavidyalaya for the session 2022-2023; submitted
his/her project report for partial fulfillment of the syllabus of SEC-2,(CBCS) prescribed by Vidyasagar
University. The project has been prepared under the supervision of Dr. Madhumita Basu and Surajit
Mandal and ready to place before examiner for evaluation.

Supervisors

R.K. Samanta,

Dr. Ratan Kumar Samanta
Principal
S.J Mahavidyalaya

Principal
Swarnamoyee Jogendranath Mahavidyalaya
Amdabad :: Purba Medinipur :: Pin-721650

Dr. Madhumita Basu

Assistant Professor & HOD

Department of Bengali,

S.J Mahavidyalaya

Head of the Department,

Department of Bengali

Swarnamoyee Jogendranath Mahavidyalaya
Amdabad :: Purba Medinipur :: Pin-721650

Surajit Mandal

SACT-I, Department of

Bengali

S.J Mahavidyalaya

Mahavidyalaya

Department of Bengali

S.J. Mahavidyalaya

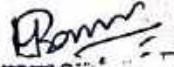
ରୂପଚିତ୍ର

- ଅଶମ ଅଣ୍ଡିଯାର
■ ଏକଳ କିମ୍ବା ଦ୍ୱାରା ପାଇଥାନା।

- ଛତ୍ରିଯ ଅଣ୍ଡିଯାର
■ ବିଷ୍ଵ ରାଜୁ ନିର୍ମଳା।

- ହତ୍ତିଯ ଅଣ୍ଡିଯାର
■ କିମ୍ବ ବିଜ୍ଞେଷନ।

- ଟୁର୍ମ ଅଣ୍ଡିଯାର
■ ଶିଖାନ୍ତ
■ ଶୈଳମଦ୍ଧି
■ କୃତ୍ତିତା ସ୍ତରାଧି

Department of English
S.J. Mahadevayya

- : ସୁର୍ଯ୍ୟମ ଅଗ୍ରିଧ୍ୟ : -

□ ଅଗ୍ନିକ ମିଶ୍ରମ ଅବିଷ୍ଟନ ଆମ୍ରାଚନୀ -

- ଅଗ୍ନି ତ୍ରୀଃ :- ଜୋଦ୍ରୋ ବିଜ୍ଞାମ ଦୈଦ୍ରଭ୍ୟ ଶୁଣ୍ଡିକିଲ୍ପିତ ଶୂଳୀମୁହୂର୍ତ୍ତୟ ମାତ୍ରିମେ ତେ ବନ୍ଦେ ବନ୍ଦୀଦୂରୀ କଥା କୁଷ ପାଦେ ଅଗ୍ନି ବଳାତ୍ମମ, ଅଗ୍ନି ତ୍ରୀ ବୁଦ୍ଧ ବେଳେ ଦୈଦ୍ରଭ୍ୟ ଶୂଳୀମୁହୂର୍ତ୍ତୟ ବଳ ଏବଂ ଅଗ୍ନିତ୍ରୀ ଅଗ୍ନିତ୍ରୀ ଲାଗୁବିବେ ପାନ୍ତୁବିହିତାତ୍ ଅର୍ଜୀ ବନ୍ଦୀ କଥା କୁଷ,

ଅଗ୍ନି ଅବିଷ୍ଟନ ତୁର୍ବେ ଅବିଷ୍ଟନ କୁଷ ଆହେ,

ଏହା - ① ଅଗ୍ନି ଅଗ୍ନି,

② ଚଲତା ଅଗ୍ନି.

- ③ ଅଗ୍ନି ଅଗ୍ନି :- ଅଗ୍ନି ଅଗ୍ନି ଜୋଦ୍ରୋ ବିଜ୍ଞାମ ହାତ ବାହୁଦ୍ଵାରା
ଆତ୍ ଲାଗୁନ୍ତି, ମୁହୂର୍ତ୍ତ ମିଶ୍ରମ ଅତିନ କୁଷତ୍ତେ ଲାଗୁଥିଲା, ପିଙ୍ଗଳେ ମେନିକ୍ରେ
କିମ୍ବା ମିଶ୍ରମ ବିଲ୍ଲିର ତଥା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଏବଂ ବିଜ୍ଞାମନ କଟେ ପୋଛିମିଶ୍ରମ
- ମିଶ୍ରମାତ୍ କାହିଁ କେନ୍ଦ୍ରାଳୀମ ବନ୍ଦୁପାତ୍ର,

ପିନାମ ଅଗ୍ନିତ୍ରୀର ଛେଷେ ନିଶ୍ଚିଲିହିତ ମିଶ୍ରମାତ୍ମିତି ଅନ୍ତର୍ମାତ୍ରି ଅନ୍ତର୍ମାତ୍ରି
ହାତମ ଲାଗୁବିବାରେ,

- i) ଅଗ୍ନିତ୍ରୀର ମିଶ୍ରମ ବିମନ କୁଷତ୍ତେ ତୁର୍ବେ ଆତ୍ ନିର୍ମିତ ଅମ୍ବୁଧାର ମର୍ବି
ତା ଅନ୍ତର୍ମାତ୍ରି କଥା କୁଷାମ,
- ii) ଅଗ୍ନିତ୍ରୀର ମିଶ୍ରମ କିର୍ତ୍ତନ ବନ୍ଦୀରେ ତୁର୍ବେ ହାତୀରେ ଅନ୍ତର୍ମାତ୍ରି ବିପୁଳମ
ମାତ୍ରା ଲାଗୁବିବାରେ,
- iii) ଅଗ୍ନିତ୍ରୀର ତଥା ଅବି ମିଶ୍ରମ କୁଷରେ ତୁର୍ବେ ଅଗ୍ନିତ୍ରୀର ହାତମ ଲେଙ୍ଘାତ୍
ଆମେ ଆତ୍ ଅମ୍ବୁଧାର ନିଯ୍ୟେ ଅଗ୍ନିତ୍ରୀ ଚିତ୍ରକା- ମିଶ୍ରମାତ୍ମାର ଅର୍ଜୀ
ଆମ୍ରାଚନୀ କଟେ ତେବେ,

⑬ କିମ୍ବାନ୍ତରୁ ଲେଖା ଅଣ୍ଟିବୁ ତୁମେ ଆଜିକୁ ପୁଣ୍ୟ କୋଣାର୍କି ଆଶ୍ରମରେ ଥିବା
ଚିକିତ୍ସା - ମିଷ୍ଟିକାରେ ଚିମ୍ବୁ-ଧୂପରୁ କାହିଁଦ୍ୱାରା ନିର୍ଭବ ହେବାରେ,

⑭ କଳଗତ କିମ୍ବା :- କଳଗତ କିମ୍ବା ଶୈଖ ହାତେ ଅଭ୍ୟାସ କରି
ଦୂସି - ହାତିକେ ଦ୍ଵୀପ ଦ୍ଵୀପ ତୁମେ ମେଳ ରହିବୁ ହେବେ, ଆଜିକାରି
ତୁମେ ୧-୮ ଏନ୍ଦ୍ରାବୁ ବେଶି ନାହାଯାଏ ହୋଇବା, କିମ୍ବା କିମ୍ବା ଅଭ୍ୟାସକୁ
କଳଗତ କିମ୍ବା ନିର୍ବିଚନ ରହିବୁ ହେବେ, ତୁମ୍ଭୁ ଅଭ୍ୟାସା-ନିର୍ଦ୍ଦେଶରୁ ମାତ୍ର
ଆଜାନାଟନାଟ ଜାଣିବୁ ରା-ଚିକିତ୍ସା-ମିଷ୍ଟିକାରୁ ମାତ୍ରମେହିଁ ଆଶ୍ରମରେ
କିମ୍ବା କିମ୍ବା ନିର୍ବିଚନ ରହିବୁ ହେବେ।

କଳଗତ ପ୍ରଥମ ଅଭ୍ୟାସେ ଜାମୁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ବିଭିନ୍ନାଳିପି କଲା
ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶିତ ହେବାରେ,

i) କିମ୍ବାକୁ ପ୍ରଥମ କାହିଁ ତୁମ୍ଭୁ କିମ୍ବା ହାତି-ହାତିରୁ କିମ୍ବା ମାତ୍ର କାହିଁ
ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କାହିଁ କୁମାରିରୁ କାହିଁ ହାତିରୁ ହେବେ, କିମ୍ବା ଅଭ୍ୟାସେ ଅଭ୍ୟାସରୁ
କାହିଁରୁ କାହିଁ କାହିଁରୁ ହେବେ,

ii) କିମ୍ବାରୁ କାହିଁ କାହିଁ ବାହୁଦ୍ୱାରେ ଅଭ୍ୟାସେ କିମ୍ବାରୁ କାହିଁ
ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ ପାହିଁ ଏବଂ କାହିଁ
କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ,

iii) କାହିଁ ଅଭ୍ୟାସେ କାହିଁ ଅଭ୍ୟାସିତି ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ କାହିଁ
କାହିଁ ହେବେ, ଏବଂ କାହିଁ କାହିଁ ମେ କେବେଳା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କାହିଁ କାହିଁ
କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ

iv) ଅଭ୍ୟାସି ଅଭ୍ୟାସିତି କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ
କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ

v) ଲେଖାରୁ ବାହୁଦ୍ୱାରେ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ
କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ
କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ

• अनुस्तुप् शृङ्खला :- ३ श्रुतिनामील वाच्ये पर्यंते द्वये द्वितीये
द्वितीये रूप.

୧ ଦୁଃଖାଶ୍ରମୀକୁ ଅନ୍ତିମ ଆଶ୍ରମାବଳୀ ପରି ଶୂନ୍ଖି କରି କୋଣିର ଲିଙ୍ଗାତ୍ ଥାଏ
ଚନ୍ଦ୍ରମା ରହୁଥାଏ ଛାନ୍ତାର ଅନ୍ଧକାରୀ ପଞ୍ଜାବୀର କରିବା;

୩ ଦୁଆରୀରୁ ଭାବୁରୁତା କରୁଥିଲେ ଏହାରୁ ଅନ୍ତର୍ମାଣ କରିବାରୁ ପାଇଲାମା ଏହାରୁ କରିବାରୁ ପାଇଲାମା

③ କୁଣ୍ଡଳାଶ୍ରୀନ୍ଦ୍ର ମନ୍ତ୍ରୀ ଏକମହିଳା ହେଲି ଓ ଅନ୍ତରୋଜୀତା ହେଲି
ଥାଗିଥିଲୁ ପୋଲୀ ।

④ ପ୍ରାଚୀ କାଳେ ହାତୁରୁଥାଏ ଏହି ନିର୍ମିତ ଦୃଷ୍ଟିକୁଣ୍ଡରେ ଏହି ଅନୁମତି ନାହିଁ ବିବରଣ୍ୟ ଘଟି,

● ବ୍ୟକ୍ତିଗୁଣର ମୂଲ୍ୟର ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ତଥା

ଅରଣ୍ୟମୁଳକ ରାତ୍ରିରେ ପଞ୍ଚଶିଲିଦୀର ଅନ୍ତର୍ଭାବରେ ରହିଥାଏଇବା

୧) ଶର୍ଷତା ବିଳାମ୍ବ :— ଅନୁମତି ପାଇଲେ କାହାରେ ମହିନେ କିମ୍ବା ବୀର୍ଦ୍ଧେ
କୁଣ୍ଡଳାର୍ଥୀ କାହାରେ କାହାରେ ଶର୍ଷତା, ନବିକଳନରେ କାହାରେ ଶର୍ଷତା, ଏହି
ଅନୁମତି କାହାରେ ଶର୍ଷତା, ଅନ୍ୟକୁ ଆଚଳିତ କାହାରେ ଶର୍ଷତା କାହାରେ
ଶର୍ଷତା, ଦଲଗତି କାହାରେ ଶର୍ଷତା କାହାରେ ଶର୍ଷତା, ଏହି ଅନୁମତି
କିମ୍ବା କାହାରେ ଶର୍ଷତା କୁଣ୍ଡଳାର୍ଥୀ ବିଳାମ୍ବ ହେବି, ଯୋଗାମୋଜ କିମ୍ବା
ବାଚନିକି କ୍ଷମତାର୍ଥୀ ବାହ୍ୟାମ୍ଭେ ଅନୁମତି କାହାରେ ଶର୍ଷତା, ବିଭିନ୍ନ କୁଣ୍ଡଳାର୍ଥୀ
ବାହ୍ୟ କାହାରେ, ଏଥାଂ ବିଭିନ୍ନ କାହାରେ ଶର୍ଷତା କୁଣ୍ଡଳାର୍ଥୀ କୁଣ୍ଡଳାର୍ଥୀ
ବିଭିନ୍ନ କାହାରେ ଶର୍ଷତା କାହାରେ ଶର୍ଷତା ଏବଂ
ବିଭିନ୍ନ କାହାରେ ଶର୍ଷତା,

③ কাঞ্চিত্তেও প্রসারণাত্মক বিভাগ :- ক্ষেত্রগুলোর কাঞ্চিত্তেও অঙ্গাদিতেও
অংশার্থীদের অভিযোগ প্রসারণ বিভাগ পার্শ্বে রয়ে,
চৰমন - অশালোচনামূলক চিন্তন, জুড়েনসিৱেশুলক চিন্তন,
বিশ্লেষণ মূলক চিন্তন উৎসাদি অৱস্থামূলক দিঃ ধৃত্যুক্ত
কৰত্তুলি আৰাধনা প্রসারণি মৈধন - ওপৰি-পানাদিক
পশ্চক এবং, প্রেমন-উৎসাদি বিভাগ হচ্ছি, প্রত্যুষ ক্ষে
পক্ষাত্মিক ধৃত্যা কেন্দ্ৰীয় অৱস্থামূলক অংশার্থীদের
বাস্তুৰ বৰ্ণ আৰাধনিৰ স্বত্ত্বেমে লাভাবিকতাৰে অত্যুচ্চ
আৰ প্রাণীৰ কৃত্তু বহুত পৰ্যু পৰ্যু পৰ্যু পৰ্যু পৰ্যু পৰ্যু পৰ্যু পৰ্যু
বাস্তুৰ পৰ্যু পৰ্যু পৰ্যু পৰ্যু পৰ্যু পৰ্যু পৰ্যু পৰ্যু পৰ্যু পৰ্যু

• বিকল্পীয় পোমীকৃতি :- তি অৱকল্পীয় কুল পতন্ত্ৰী ধোন্দীৰ বাস্তু
কেন্দ্ৰীয় কোনো অস্তুকে কেন্দ্ৰীয় কোনো অৱকল্পীয় বৰ্ণনা অঙ্গাদি
তেও থাকে,

② কোনো বিজ্ঞেন দৈনন্দিনকে কেন্দ্ৰীয় কৰতে অৱকল্পীয় বাস্তু
অঙ্গাদি তেও থাকে,

③ অৱকল্পীয় কোনো গৰ্তি নিয়ে কিয়াছি' কুলনামিকতাৰ পৰামৰ্শ হচ্ছি
কেন্দ্ৰীয় কোনো

④ অৱকল্পীয় কোনো বাস্তু অঙ্গাদিসাৰণত নিয়ে কিয়াৰ্থীতেও কৰত্তুৰ
মুক্তি আলিনৰ কোনো

⑤ অৱকল্পীয় কোনো বাস্তু কেন্দ্ৰীয় কোনো বাস্তু কেন্দ্ৰীয় কোনো
বাস্তু কেন্দ্ৰীয় কোনো বাস্তু কেন্দ্ৰীয় কোনো বাস্তু কেন্দ্ৰীয় কোনো

⑥ অৱকল্পীয় লিঙ্গীকৰণ বাস্তু অৰ্দজনীনা কোনো বাস্তুৰ কেন্দ্ৰীয়
কেন্দ্ৰীয় কোনো বাস্তু

⑦ অৱকল্পীয় কোনো বাস্তু কেন্দ্ৰীয় কোনো বাস্তু কেন্দ্ৰীয় কোনো
বাস্তু কেন্দ্ৰীয় কোনো বাস্তু কেন্দ্ৰীয় কোনো বাস্তু কেন্দ্ৰীয় কোনো
বাস্তু কেন্দ্ৰীয় কোনো বাস্তু কেন্দ্ৰীয় কোনো বাস্তু কেন্দ্ৰীয় কোনো
বাস্তু কেন্দ্ৰীয় কোনো বাস্তু কেন্দ্ৰীয় কোনো বাস্তু কেন্দ্ৰীয় কোনো

ଦ୍ୱାରୀଯ - ଅନ୍ତ୍ୟାୟ

□ ବିଶ୍ୱବିଷ୍ଣୁ ନିର୍ବିଳ

ଏ ଜୀବିକବିତା ଓ ବିଜ୍ଞାନାଳ

ନବ୍ୟଜୀବ ମେନ ପ୍ରତିମାନିମା ଏହିକୃତ ବୁଲ ପାଇଁ
 ହଡମ୍ବେଠ ଆବଶ ଛୋପତ ତଥା ଓଡ଼ି ନବ୍ୟଜୀବ କାହେଠେ ବିଗିନ
 ବିଶ୍ୱ ଓଡ଼ି ଲାଜଳ, ଶିଖିବା ଖାଇ କାବିତା ପର୍ଯ୍ୟ ଧେଷ୍ଟ ଡିନେଯ ପାପ
 ତିନ ନବ୍ୟଜୀବ ନିର୍ବିଳ କାହେଲା ଓହେ ଦ୍ୱାରୀଯ ଥାବେ, କାବି ବିଜ୍ଞାନାଳ
 ଲ ଉଦ୍‌ବର୍ତ୍ତୀ (୧୮୩୩ - ୧୮୭୫) ରାତ୍ରିଲାଭାତ୍ରିତେ ନେତ୍ର କଣ୍ଠେ ଦେଖି
 ଦୀପ୍ତାଚିତ୍ର ଘୂରନା ଲୁହନ, ବିଜ୍ଞାନାଳ ପତ୍ରକୃତ ବୁଲମ୍ବେଠ ହୃଦୟ ଦ୍ଵିଲେନ,
 ଅନ୍ତର୍କୃତ ବଣ୍ଟମ୍ବେଠ ବଣ୍ଟେ ତୀର୍ତ୍ତ ଅନ୍ତର୍ବନ୍ଦୀ ଲାହିଚିମ୍ବାଦ୍ଵିଲେ, ବିଜ୍ଞାନ-ବନ୍ଦୀ
 ଅନ୍ତର୍କୃତ ବଣ୍ଟମ୍ବେଠ ବଣ୍ଟେ ରାତ୍ରି ବନ୍ଦୀ ହୃଦୟ ବିନ୍ଦେଠ ଦ୍ଵିଲେ,
 କାଲିଦୟମ୍ବେଠ ଅନ୍ତ ରାତ୍ରିଲିଟି କାହିଁ ରାତ୍ରେ ହୃଦୟ ବିନ୍ଦେଠ ଦ୍ଵିଲେ,
 ବିଜ୍ଞାନାଳୁହୁ ଲାବିଧେ ଜୀବିତିନେ ଅନ୍ତର୍ବନ୍ଦୀ, ଆହେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଜୀବି,
 ଦ୍ଵେଶାନ୍ତିକ ଜୀବିକବିତାଙ୍କ ହୀରମଣ୍ଡାତି ବିଜ୍ଞାନାଳେଠ ଅନ୍ତର୍ବନ୍ଦୀ,
 ଜୀବିତି ଦ୍ଵେଶାନ୍ତି ଅନ୍ତର୍ବନ୍ଦୀ ରାତ୍ରିଲାଭ ବନ୍ଦୀଲାଭାତ୍ରି ଦେଖି ନମ୍ବିର
 କଲ୍ପନାର ଦ୍ଵେଶ ଅନ୍ତର୍ବନ୍ଦୀ ବିଜ୍ଞାନାଳ ମୁଦ୍ରକରେ ବନ୍ଦୀ କଣ୍ଠେ ଦ୍ଵିଲେ
 ସୁନ୍ଦର ରାତ୍ରିଲାଭ ତୀର୍ତ୍ତ କାହେପୁଷ୍ପ ବିଜ୍ଞାନାଳରେ ଦେଖିଯେ ଲାଭି
 ଅନ୍ତର୍ବନ୍ଦୀ ଦୂରମିତ କୁଣ୍ଡଲେ, ମେବାଠେ କାହିଁ ଓହାଳ ଶବ୍ଦେ
 ଜୀବିକବିତା ମନ୍ଦିଳାଜୀବ କମାଳୀ ବିଜ୍ଞାନାଳେ କାହିଁକୁଣ୍ଡଲ୍ ଉପରେ
 ଜୀବିକବିତା ବୁଲ, ବିଜ୍ଞାନାଳେ ବନ୍ଦୀ କାହିଁ ବନ୍ଦୀଧାନ୍ତିର ନାମ ତଳ
 'ପୁନ୍ଦରିକର୍ମ' (୧୮୮୮), 'ଅନ୍ତିତରତମ' (୧୮୯୯), 'ବଞ୍ଜିଅନ୍ତର୍ବନ୍ଦୀ' (୧୮୭୩),
 'ରକ୍ତବିଜ୍ଞାନ' (୧୮୭୦), 'ନିର୍ମାନମ୍ବିର' (୧୮୭୩), 'ଆପନାକଞ୍ଚିଳ' (୧୮୭୧),
 'ଅନ୍ତର୍ବନ୍ଦୀ ଆମନ' (୧୮୮୭).

ଏବୁମଟେ ବିଷ୍ଣୁଲୀଳେଖା କ୍ରିମି ପୁନଃ ହିଲ୍ ଅନ୍ତର୍ଜାମର୍କ୍ ମର୍କ୍ଝିଲ୍ (୧୯୫୫),
ଆପୁ ହାତୁ ଶ୍ରମର ପୁନଃ ହିଲ୍ ଅନ୍ତର୍ଜାମର୍କ୍ଝିଲ୍ (୧୯୫୮), ବିଷ୍ଣୁଲୀଳେଖା
ଅନ୍ତର୍ଜାମର୍କ୍ଝିଲ୍ ଦର ପୁନଃ ହିଲ୍ ଅନ୍ତର୍ଜାମର୍କ୍ଝିଲ୍ ଦର ଅନ୍ତର୍ଜାମର୍କ୍ଝିଲ୍
ମର୍କ୍ଝିଲ୍, ତେବେ ପାରୁଷ୍ଣି ପୁନଃ ହିଲ୍ ଅନ୍ତର୍ଜାମର୍କ୍ଝିଲ୍ ଦର ଅନ୍ତର୍ଜାମର୍କ୍ଝିଲ୍,
ବିଷ୍ଣୁଲୀଳେଖା ଅନ୍ତର୍ଜାମର୍କ୍ଝିଲ୍ ଶିଳ୍ପି କିମ୍ବା
ବିଷ୍ଣୁଲୀଳେଖା ଅନ୍ତର୍ଜାମର୍କ୍ଝିଲ୍ ଶିଳ୍ପି କିମ୍ବା ବାନ୍ଦୁଲୀ ଆନ୍ତର୍ଜାମର୍କ୍ଝିଲ୍ ଶିଳ୍ପି
କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

ଭୁବନେଶ୍ୱର ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକା

୧ ପିଥୁର ବିଜ୍ଞାନ —

ਜੁਦੀ ਮਿਤੀ:-

କ୍ଷେତ୍ର ସନ୍ଦେଶପାତ୍ର ଅମଭାଗିକି ପୁଣ୍ଡରେନାରେ
 କାହୁରୁ ଅଛିଲୁ ଏହୁରୁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଓ ଅନ୍ଧିତ୍ୟ ଦୂଳନ; ନୟନଚାନ୍ଦ୍ର
 ଦୋଷାନ୍ତିକ ଶ୍ରୀତିବାଜୁ ପାଦିତ କାନ୍ତାଳଖୁଦିଲାଙ୍କ ଘୋଷିତ ଓ
 କଲ୍ୟାନମୟିତେ ବଳୀରୁ କୃତ୍ୟାପ ଭାବେ ବାହେ ବିଷ୍ଵମାଳାରୀବିଂଧ
 ଦ୍ୱାରା ପରିଷିତ ଏହି, ତାପୁ ଆଶିତ ଆସିବ ବିଶ୍ଵମାଳା ଦୋଷାନ୍ତିକ
 କାନ୍ତାଳଖୁଦ ଲାଗୁନିତିଲାଇ କରିଛେ, ତେହୁଁ ‘ଅଶ୍ରୀ’ କାହୁରୁ
 କାନ୍ତାଳଖୁଦ କଥିତ କବି, ‘କୃତ୍ୟାପେ କାନ୍ତାଳ ପାହାର ଉତ୍ସବୀ
 ସମ୍ମର୍ମିତ କଥାମଧ୍ୟ କବି, ‘କୃତ୍ୟାପେ’ କାନ୍ତାଳ ନିଯତ ଲାଗୁ
 ବିଷ୍ଵମାଳା ଆଶିତ ଆଶିତାମୟ ପ୍ରେମେ ଅନ୍ତିମାନ ନିଯତ ଲାଗୁ
 କବିଦ୍ୟାଳୀ ଏହୁରୁ ଶ୍ରୀତିବାଜୁର ଅପ୍ରକାଶିତ, ଲୈଖକ ଆଶିତ
 ପିରା ଶ୍ରୀତିବାଜୁର ଆଶିତାମୟ ପରିଚାଳନ, ଅନ୍ତିମାନ ଓ
 ପାଦିତିଭୂତାର, ଅନ୍ତାବେଳୀ ପରିଚାଳନ. ଉତ୍ସବୀରେ ଅବନାନ୍ତା
 ମାଝେ ଆନିଦ୍ରେଷ୍ଟ ଭୋଲୁରେ ଆଶିତ ଅନ୍ତାଶିତ, ସବୀନାନ୍ତ
 ଅନ୍ତାଶିତ ତେବେ ଅବନାନ୍ତାର, ‘କୃତ୍ୟାପେ କାନ୍ତାଳାରୀ’
 କାନ୍ତାଳାରୀତିତେ ତେବେ ଅବନାନ୍ତାର, କୃତ୍ୟାପେ କାନ୍ତାଳାରୀ,—
 କାନ୍ତାଳାରୀ ନୟନଚାନ୍ଦ୍ର ଦେଇ ତେବେ କୃତ୍ୟାପେ କାନ୍ତାଳାରୀ,—

“ଅକାଶମଧୁରକୁଣି, ଦେଖିତ୍ୟ ଏହିମୋହା ଅନ୍ତିମ
 ଦେହରେ ଅଥବା ଅନ୍ତରାଳ”।

କିନ୍ତୁ ନୟନଚାନ୍ଦ୍ରେ କବି ଆଶିତ ଅନ୍ତାଶିତ ଦୋଷାନ୍ତିକ ବିଷ୍ଵ
 ମାଳା ଏହିମୋହା ଅନ୍ତିମାନ ପରିଚାଳନ ଅନ୍ତିମାନ ଅନ୍ତିମାନ
 ବିଷ୍ଵମାଳା ଉତ୍ସବୀରେ ନୟନଚାନ୍ଦ୍ର ଅନ୍ତିମାନ ପରିଚାଳନ
 ଅନ୍ତିମାନ ଏହିମୋହା ଅନ୍ତିମାନ ଅନ୍ତିମାନ ଅନ୍ତିମାନ
 ‘ଅବନାନ୍ତାଶିତ’ ବିଷ୍ଵମାଳା ଆଶିତ ଏହିମୋହା ଅନ୍ତିମାନ
 ଅନ୍ତିମାନ ଆଶିତ ଏହିମୋହା ଅନ୍ତିମାନ ଅନ୍ତିମାନ
 ଲାଗୁ ନାହିଁ ।

ଛ ଶ୍ରୀତିରାତ୍ରିକେ କୁଞ୍ଚିତମାତ୍ରାଙ୍କ ବଳୀଙ୍କୁ ଲୁହାଟେ (ଲିଖିତ),
ଲୁହାଟେ ମୁଣ୍ଡି ମେରେବେଳେ 'ଲୁହାଟେ' ଜାତ୍ରାଟିଥିଲେ ଦ୍ରିଶ୍ୱାସ, ଧାର୍ମିକଙ୍ଗଳ
ଅର୍ଥ ଦେଇ 'ଲୁହାଟେ'. ନମର ବାହୁମନ୍ତ୍ରେ ଜାତ୍ରାମୁହେ ଯୋଗାନ ପାଇଁ
ବୁଝା ପାରୁଛି ବଳୀଙ୍କ ଲିଖିବା, ବଳୀଙ୍କ ଦେଇ ଲିଖିବାକୁ
ବଳୀଙ୍କ ଗ୍ରୀତିରାତ୍ରିବିତୀ; ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମ୍ବା ପାନେର ଅର୍ଜେ
ଶ୍ରୀତିରାତ୍ରିଯ ଆମ୍ବା ବିଜେମ ଦେଇ ଅନ୍ଧାର ଦେଇ, ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମ୍ବା
ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମ୍ବା, ମେନ କରିବାକୁବେଳେ ଶ୍ରୀତିରାତ୍ରି ଏହି,

ଦେ କାହାର ପାରାତିଥୀ ବରିବି ଓ କାଳନ ମନ୍ତ୍ରୀ ମହିନୀ
ଅର୍ଥାତ୍ ବରିବି ଆମନ ମନ୍ତ୍ରୀ ଦେଇ ଲୁହା, ମନ୍ତ୍ରାଳୟରେ
ବରମଣ୍ଡି ବିଜେମଣ୍ଡିବେ ଲାହୁକୁଣ୍ଡିତ୍ତୁମ୍ବ, ଅର୍କେଷ୍ଟି ଶ୍ରୀକିମ୍ବାକୁ ଏହାର
ବରିବି ବଳୀ ହୁଏ;

ଛ ଶ୍ରୀତିରାତ୍ରିର ଦୈଵିକି —

- ① ଶ୍ରୀତିରାତ୍ରି କାବିତ୍ରୀ ଦେଇବାରୁ ଶାତ୍ରିଳାତ, କର୍ମ-ତୀର୍ଥ, ନିର୍ମଳ
କ୍ଲେଲେକ୍ଟିଵ ଉଦ୍‌ଘାତ, କାବିରୂପତ ହୁଏ ଅର୍ଜେ କମ ଓ ଅନ୍ଧମାନ୍ତ୍ରୀ
ବିଜେମ ଦେଇ ଅନ୍ଧାର ଦେଇ,
- ② ଶ୍ରୀତ ବରିବି ଶ୍ରୀରାତ୍ରି ଓ ବାହୁମନ୍ତ୍ରୀ ମହିନାରେ ଗୀତଙ୍କୁ,
ଶ୍ରୀତ ବରିବି ଶ୍ରୀରାତ୍ରି ମନ୍ତ୍ରୀ ଦେଇମାତ୍ରାଙ୍କେ, ଅନ୍ଧମାନ୍ତ୍ରୀରେ
- ③ ଶ୍ରୀତିରାତ୍ରି କ୍ଲେଲେକ୍ଟିଵ ଶାତ୍ରିଳାତ ଶ୍ରୀରାତ୍ରି ଅନ୍ଧମାନ୍ତ୍ରୀ ଗୀତ
ବରିବାକୁ ଏହି ଆମ୍ବାର ଆମ୍ବାର ଆମ୍ବାର ଆମ୍ବାର,
- ④ ବରିବି ଅନ୍ଧମାନ୍ତ୍ରୀ ଓ କ୍ଲେଲେକ୍ଟିଵ ଶାତ୍ରିଳାତ ଶ୍ରୀରାତ୍ରି ଅନ୍ଧମାନ୍ତ୍ରୀ ଗୀତ
ବରିବାକୁ ଏହି ଆମ୍ବାର ଆମ୍ବାର ଆମ୍ବାର ଆମ୍ବାର,
- ⑤ ଶ୍ରୀତିରାତ୍ରି ପରାମର୍ଶାରୀ ବାଲିଲ, ବଳୀଙ୍କମହିନୀର ଅନ୍ଧମାନ୍ତ୍ରୀ
ଅର୍ଥାତ୍ ଶ୍ରୀତିରାତ୍ରି ଆମ୍ବାର ଅନ୍ଧମାନ୍ତ୍ରୀ ଅନ୍ଧମାନ୍ତ୍ରୀରେ,
ଅର୍ଥାତ୍, ମେ, ଅକ୍ଷାତ୍, ଅନ୍ଧମାନ୍ତ୍ରୀ, ବିନ୍ଦୀମୁହେ ବରମଣ୍ଡିଲର
ଅନ୍ଧମାନ୍ତ୍ରୀ ଏହା ବିମୁହେ ନିମ୍ନେଷେ ଶ୍ରୀତିରାତ୍ରି ରାତିର ଶ୍ରୀରାତ୍ରି;

由 ৰিমি গতুন্তৰ ক্ষমাৰ্থি সীতিকান্তৰ লচ্ছনি ক্ষেত্ৰ-
অ-অগ্ৰহে দ্বিমদ্বৈমি জৰ্ম্মকষ্টনন্নিম অনুসাৰিতিৰ্থ
পদ-অগ্ৰহে দ্বিমদ্বৈমি জৰ্ম্মকষ্টনন্নিম অনুসাৰিতিৰ্থ
পদে, প্ৰচলিত অগ্ৰহক্ষণিতে বৃক্ষজীবিতে সীতিকান্তিতৰ্থ
বীজ দৃষ্টি), সীতিকান্তিতৰ্থ দ্বীঁজ কাৰিষ্ঠকুৰু হৈছুক্ষণ্ণকে
বীজ দৃষ্টি), অনুকূলীনেৰ প্ৰকৃতিৰ ওপৰত অনুপৰ্যাপ্ত,
বিশ্ব ক্ষেত্ৰ অনুকূলীনেৰ প্ৰকৃতিৰ ওপৰত অনুপৰ্যাপ্ত,
ক্ষেত্ৰ ক্ষেত্ৰ অনুকূলীনেৰ প্ৰকৃতিৰ ওপৰত অনুপৰ্যাপ্ত
অ-অগ্ৰহে অনুকূলীনেৰ প্ৰকৃতিৰ ওপৰত অনুপৰ্যাপ্ত,
বীজ দৃষ্টি অনুকূলীনেৰ প্ৰকৃতিৰ ওপৰত অনুপৰ্যাপ্ত,

ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ମହାନ୍ତର ଶେଷୀ' ଆଧୁନିକାନ୍ତ କଥା
 - ଏହାରେ ଓ ଶ୍ରୀତଳାତ୍ମର ମୁଣ୍ଡ, ନରମହିଳା ଦୀପାତିଟି ମୁହଁତ୍ତର
 ମୁହଁତ୍ତର ଅଧିକାରୀ ପ୍ରମାଣିତ ପତ୍ର ଦେଇ, 'ବ୍ୟାଲାଚିଂ ଲାପି,
 ମୁହଁତ୍ତର କାନ୍ତିକାମିମୁଁ କଥା, 'ତିଲାକମାନକୁବଳାକ', କୁଞ୍ଜ
 ମୁହଁତ୍ତର ବିଲାସ ଓ ବୁନ୍ଦାତେନାହିଁ କାନ୍ତିକାମ ବିନ୍ଦି, ମୁହଁତ୍ତର
 କାନ୍ତିକାମ ସମ୍ମର୍ଜନ କରି ବୁନ୍ଦାତେ କାନ୍ତିକାମ ବିନ୍ଦି, କୁଞ୍ଜର
 କାନ୍ତିକାମ କାନ୍ତିକାମ କାନ୍ତିକାମ

बल्लं शीतिकरविन, अस्त्रिभूद्वये सुमाप्तस्तु द्वापिकमया
 ग्रन्तिगार्दिम् विलिं अप्यु रात्रेषु - अस्त्रिजग्मन अकांचित्,
 द्वेष्यद्वये अस्त्रि आप्तिग्रेषु माए त्रिन्-हास्याचि शीतिकाविजा
 इत्युनीम्, द्वेष्यद्वये वस्तुलिङ्गेषु अनाम्ब्राव अनुभवम् अ.
 नवीन्यद्वये अवश्य द्विलिं मन-ए मुज अविक्षयापिक चुल,
 पृष्ठि चुल अविक्षयापिकम् थेके द्वेष्यान्तिर्यो उत्तमापुरुषित्वाय,
 अस्त्रि चुल अविक्षयापिकम् द्वेष्यान्तिर्यो द्विलिं शीतिकाविजा
 द्विल गा, जानलुलोके द्वेष्यान्तिर्यो दीपावलि, अस्त्रिभूद्वये वाहना
 लाप्तिग्रेषु वाहनी देखेद्वये अवश्य अव्यु उप्यु द्विलिं शीतिकाविजा
 वहन बल्लं त्रिनि अर्धाक्षी शीतिकरविन - उप्यु रात्रेषु द्विलिं
 द्विलिं अविक्षयापिक द्विलिं; अनाम्ब्रापुरुषाव शीतिकाविजा
 शीतिकाविजा, अस्त्रिभूद्वये अवश्य अविक्षयापिक
 शीतिकाविजा, अस्त्रिभूद्वये अवश्य अविक्षयापिक
 मन चुल - उप्यु द्विलिं द्विलिं, द्विलिं अस्त्रिभूद्वये अविक्षयापिक
 अवश्य अवश्य अविक्षयापिक द्विलिं द्विलिं अविक्षयापिक, अस्त्रिभूद्वये
 अवश्य अवश्य अविक्षयापिक द्विलिं द्विलिं अविक्षयापिक अविक्षयापिक
 अवश्य अवश्य अविक्षयापिक अवश्य अविक्षयापिक अविक्षयापिक
 अवश्य अवश्य अविक्षयापिक अवश्य अविक्षयापिक अविक्षयापिक

अ-अनुजात् अग्राद्युष द्वेष्याद्ये शीतिकाविजा अप्यु उप्यु उप्यु
 बल्लं लिंगेषु अस्त्रि विष्टु द्विलिं द्विलिं -

④ बृद्धिन कुलिक दीनि अवश्य अविक्षयापिक थेके द्वेष्यान्तिर्यो
 शीतिकाविजा, दीनि अवश्य अविक्षयापिक दीनि अवश्य अविक्षयापिक
 दीनि अवश्य अविक्षयापिक

⑤ द्विलिं अवश्य अविक्षयापिक अवश्य अविक्षयापिक अवश्य अविक्षयापिक
 अस्त्रि अस्त्रि द्वेष्यान्तिर्यो शीतिकाविजा दीनि अवश्य अविक्षयापिक
 अस्त्रि अस्त्रि अवश्य अविक्षयापिक अवश्य अविक्षयापिक अवश्य अविक्षयापिक

- ④ ମୁଖ୍ୟମନେ ଜୀତିକବିଭାଗେ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଫ୍ରାମ୍‌ବିଦ୍ୟା ପାଠ୍ୟକର୍ତ୍ତର ଶ୍ରାନ୍ତମ
ତ୍ରୈମାନି, ମୁଖ୍ୟମନେ ଲିଖିତ ପ୍ରକଳ୍ପରେ ହୀତିର, ଅନ୍ତର୍ଗତ ବିଷ୍ଣୁପୁରୀର
ଲୋକ ପାଦମୁଖ୍ୟମନେ ପାଠ୍ୟକର୍ତ୍ତର ଶ୍ରାନ୍ତମାନଙ୍କରେ ଉପାଦ୍ୟମନ୍ତ୍ରର
ବିବରଣୀ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକଳ୍ପିତ ହେଲା,
ଏହିପରିବର୍ତ୍ତନରେ କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
 - ⑤ ମୁଖ୍ୟମନେ ମାତ୍ରରେ କ୍ଷେତ୍ରପାଠ୍ୟକର୍ତ୍ତର କାମ ଓ ଜୀତିକାମ
ବିଷ୍ଣୁପୁରୀ ଦ୍ୱାରା କେମେ କରାଯାଇଥାଏ ବିଷ୍ଣୁପୁରୀ କେମେ କରାଯାଇଥାଏ
ହେଲା,

କୁ ଅନ୍ତିମଶୀଖ ରାତ୍ରିରେ ଆଚିତ୍ତ ମେହର ଅନ୍ତିନାଳର କାହାରୁ
ଲାଗୁଥିଲେ କୁଦୁରୁପାତ ରା ଆଜିକରଣ ମୁଁ-ଛେଷେତ,
ପୂର୍ବିନ୍ଦୁ-ଆକୃ ରାତ୍ରିରେ ଯୋମାନ୍ତିର ନୀତିନାବି
କୁର୍ମିଷ୍ଠ, ବିତ୍ତାନୀଲ ଅବିଧାନମୁଦ୍ରା କୀଟି ପ୍ରମାଣିତାରୁ ମୁକ୍ତି
କରିଲେ ତାର ଲୋକର ମନ ଆପ୍ରତି ଦ୍ଵିତୀ, ଅନ୍ତିମଶୀଖିତାରୁ ଜ୍ଞାନ
କରିଲେ ତାର କାଳିତା ଓ ବିତ୍ତାନୀଲାରୁ କୁର୍ମିଷ୍ଠ, ବିତ୍ତାନୀଲ ଭାଷା
ଅନ୍ତିମଶୀଖ ମେହରାନା ଓ ବିତ୍ତାନୀଲାରୁ କୁର୍ମିଷ୍ଠ, ବିତ୍ତାନୀଲ ଭାଷା
ଅନ୍ତିମଶୀଖ ମେହରାନା ଓ ବିତ୍ତାନୀଲାରୁ କୁର୍ମିଷ୍ଠ, ବିତ୍ତାନୀଲ ଭାଷା
ଅନ୍ତିମଶୀଖ ମେହରାନା ଓ ବିତ୍ତାନୀଲାରୁ କୁର୍ମିଷ୍ଠ, ବିତ୍ତାନୀଲ ଭାଷା

କଥା ଗୀତିଷ୍ଠବନା, ମାରଣିଲିଖି ମୁଦ୍ରାଗସିଙ୍କ ପ୍ରକୃତ
ଯା ପ୍ରାୟାତନ ବଳ ହେବି ନାହିଁ କିମ୍ ଅନ୍ଧାରୁର ମନ୍ତ୍ରରୁ ଆବିଜନନେ
ଯା ପ୍ରାୟାତନ ବଳ ହେବି ନାହିଁ କିମ୍ ଅନ୍ଧାରୁର ମନ୍ତ୍ରରୁ ଆବିଜନନେ
ଯା ପ୍ରାୟାତନ ବଳ ହେବି ନାହିଁ କିମ୍ ଅନ୍ଧାରୁର ମନ୍ତ୍ରରୁ ଆବିଜନନେ
ଯା ପ୍ରାୟାତନ ବଳ ହେବି ନାହିଁ କିମ୍ ଅନ୍ଧାରୁର ମନ୍ତ୍ରରୁ ଆବିଜନନେ

ଏ ହୋମାନ୍ତିକ ଶୀତଳବିତ୍ତ୍ୟ ଯେବେନମ୍ବାକ୍ଷି
ବିଦ୍ରୋହିଲେଖ କୁଣ୍ଡି, ଜ୍ଞାନିନ୍ ଛିଗୁନ୍ତି ଅତ୍ୟଶ୍ଚମରତ ବସୁଲୟ
ବିଦ୍ରୋହିଲେଖ କୁଣ୍ଡି, ଜ୍ଞାନିନ୍ ଛିଗୁନ୍ତି ଅତ୍ୟଶ୍ଚମରତ ବସୁଲୟ
ବିଦ୍ରୋହିଲେଖ କୁଣ୍ଡି, ଜ୍ଞାନିନ୍ ଛିଗୁନ୍ତି ଅତ୍ୟଶ୍ଚମରତ ବସୁଲୟ

“ শিবান্তি সঙ্গে পর্যবেক্ষণের প্রয়োগ
পদ্মমালা,”

অস্মাদ এটি কৃতিত্ব মেশিনমালা মেশের জোড় অন্নমূলক
হা হাঁড়ু সীতিপ্রাণাঙ্ক কুকুর প্রত্যেকে - যে বিষয়ে কোন
অন্তর্ভুক্ত নেই।

॥ অষ্টানিমিঠ বায়ুলা কাতুজাতীয় পাঞ্জিলা থেকে
মুক্তি প্রাপ্ত, ছেমচন্দ, নবীনচন্দ পর্যন্ত অক্ষয় পুরিত্বে নামার্থের জোড়ত
বৃক্ষ পুরুজোন্তুরাজমূলক কাতু বুচনারু নিমিসী প্রতিলিপি, অবশ্য তাপ্তিম
ভিন্ন মুক্তি প্রাপ্ত, মেঘমাতুরী কাতু বুচনারু অক্ষয় তিনিও তাপ্ত অক্ষয়ে
ভিন্ন মুক্তি প্রাপ্ত, ছোঁচলা অক্ষয়ের বৃক্ষে প্রতিলিপি
মুক্তি প্রাপ্ত, ছোঁচলা অক্ষয়ের বৃক্ষে প্রতিলিপি, —

“probably I have got a tendency in the
physical way.”

ছেমচন্দ ও নবীনচন্দ মত্তায় প্রমাণ কর্তৃপক্ষে তাঁদের
অন্তর্ভুক্ত প্রতিলিপি প্রাপ্ত, বিষয় কর্তৃপক্ষে নবীনচন্দের প্রতিলিপি
প্রতিলিপি প্রাপ্ত, তাঁরাও মদি সীতিকৃতি বুচনারু প্রতি প্রাপ্ত
প্রতিলিপি প্রাপ্ত, কৃতি সীতিকৃতি প্রতিলিপি প্রাপ্ত প্রতিলিপি
প্রাপ্ত, আপসু, প্রতিপ্রতিপক্ষ প্রতিলিপি প্রাপ্ত প্রতিলিপি
প্রাপ্ত, প্রাপ্ত কাতু, আপসু, প্রতিপ্রতিপক্ষ প্রতিলিপি প্রাপ্ত
প্রাপ্ত, নবীনচন্দের কাতু বুচনারু প্রতিপ্রতিপক্ষ প্রতিলিপি
প্রাপ্ত, নবীনচন্দের কাতু বুচনারু প্রতিপ্রতিপক্ষ প্রতিলিপি,
কাতু প্রতিলিপি, অমরমলীন পুরুজোন্তুরাজমূলক পুরুজোন্তুরাজ, পুরুজোন্তুরাজ,

॥ প্রিয়ালালুর প্রেরণ লাখি, সুনে
আবিষ্টের প্রতিপ্রতিপক্ষ প্রতিপ্রতিপক্ষ প্রতিপ্রতিপক্ষ প্রতিপ্রতিপক্ষ প্রতিপ্রতিপক্ষ
কর্তৃপক্ষের প্রয়োগে প্রতিপ্রতিপক্ষ প্রতিপ্রতিপক্ষ প্রতিপ্রতিপক্ষ প্রতিপ্রতিপক্ষ

“প্রিয়ালাল পঞ্চাশার পুরুজোন্তুরাজ প্রতিপ্রতিপক্ষ প্রতিপ্রতিপক্ষ প্রতিপ্রতিপক্ষ
কর্তৃপক্ষের প্রয়োগে পুরুজোন্তুরাজ প্রতিপ্রতিপক্ষ প্রতিপ্রতিপক্ষ প্রতিপ্রতিপক্ষ

ଲ୍ୟାମ୍ କୌଣସିନିର ଦୀଗ୍ଧାଳୁନ୍ତର ନ୍ରିବେତ୍ ଲେଖନ ପଠ- ତିଥି
ନିର୍ମତ ସଜ୍ଜିଯା ନିର୍ମତ କ୍ଷତି, ନିର୍ମତ ଶତ୍ରୁଗୁ କରିବାଲ୍ଲିଙ୍ଗ,
ଅନ୍ତର୍ଗୁଡ଼ ସେହି ଯୁଗାତ ଦୀଗ୍ଧାଳୁ ବିଜ୍ଞାନିତ, ଚନ୍ଦ୍ରାତ୍ମିତ ପାଞ୍ଚାଶିଳ
ମୂଳାତ୍ମକନ୍ତୁନ୍ତର ମୋତି କ୍ଷତିରେ ଚମ୍ପାଜେତା, ଏହି ଏହି ଅନ୍ତର୍ଗୁଡ଼ ଯୁଗ
ଅନ୍ତର୍ଗୁଡ଼ରୁଳେ ଉତ୍ସମେ ଆବେଦ କାନ୍ତିଯୁଗ ଅନ୍ତର୍ଗୁଡ଼ ଗାନ୍ଧିରେ
ବିଜ୍ଞାନ ପାଞ୍ଚାଶିଳ ରହିଯାଏ ଭାବିଲି,”

୫ ପ୍ରେନେରୀଙ୍କ ମୁଣ୍ଡର ଅନ୍ତର୍ଗୁଡ଼ କାନ୍ତି ବିଜ୍ଞାନରେ କାନ୍ତି
କବିତାକ୍ଷିତିର ପ୍ରକାଶକେ ଅନ୍ତର୍ଗୁଡ଼ ବିଜ୍ଞାନ, ଆତ୍ମ ବିଜ୍ଞାନର
କବିତାକ୍ଷିତି ପ୍ରକାଶକେ ଅନ୍ତର୍ଗୁଡ଼ ବିଜ୍ଞାନ କାନ୍ତିରେ
ଦେଇ ଯନ୍ତ୍ରାଳ୍ପାତ୍ର, ପ୍ରେନେରୀଙ୍କ ମୁଣ୍ଡର ପାଞ୍ଚାଶିଳ ବିଜ୍ଞାନ କାନ୍ତିରେ
ପ୍ରକାଶକେ ଅନ୍ତର୍ଗୁଡ଼, ପ୍ରେନେରୀଙ୍କ ମୁଣ୍ଡର ପାଞ୍ଚାଶିଳ ବିଜ୍ଞାନ କାନ୍ତିରେ
ନୀତି ପାଞ୍ଚାଶିଳ ମେଳର କବିତାକ୍ଷିତି ପ୍ରକାଶକେ ଅନ୍ତର୍ଗୁଡ଼, ଯାତ୍ରା ବିଜ୍ଞାନର
କାନ୍ତିର ମୋରନାମାତ୍ରି ପାଞ୍ଚାଶିଳ ଅନ୍ତର୍ଗୁଡ଼, ଯାତ୍ରା ବିଜ୍ଞାନର
ଅନ୍ତର୍ଗୁଡ଼ ଜୀବିତକବିତାର ପ୍ରକାଶକେ ଅନ୍ତର୍ଗୁଡ଼ ଲାଭିଲି,

୬ ବିଜ୍ଞାନାଳ୍ପର ପାଞ୍ଚାଶିଳ କାନ୍ତିରେ କାନ୍ତି —

- (୧) ଅନ୍ତର୍ଗୁଡ଼ରାତ୍ମନ (୧୮୮୮), (୨) ଅନ୍ତର୍ଗୁଡ଼ କରକା (୧୮୮୯)
- (୩) ଅନ୍ତର୍ଗୁଡ଼ରାତ୍ମନ (୧୮୯୦), (୪) ବିଜ୍ଞାନାଳ୍ପର (୧୮୯୦)
- (୫) ବିଜ୍ଞାନାଳ୍ପର (୧୮୯୦), (୬) ଅନ୍ତର୍ଗୁଡ଼ରାତ୍ମନ (୧୮୯୧)
- (୭) ନିର୍ମିତ ଅନ୍ତର୍ଗୁଡ଼ରାତ୍ମନ (୧୮୯୧), (୮) ଅନ୍ତର୍ଗୁଡ଼ରାତ୍ମନ (୧୮୯୧)
- (୯) ଆବିଧି ଅନ୍ତର୍ଗୁଡ଼ରାତ୍ମନ (୧୮୯୧).

୭ ବିଜ୍ଞାନାଳ୍ପର କବିତା 'ଅନ୍ତର୍ଗୁଡ଼ରାତ୍ମନ' (୧୮୯୧)
ନାମର ପାଞ୍ଚାଶିଳ, ଅନ୍ତର୍ଗୁଡ଼ କାଲ୍ପନିକ ଲାଭିତାର ଅନ୍ତର୍ଗୁଡ଼ କବିତାରେ
ଅନ୍ତର୍ଗୁଡ଼ କାଲ୍ପନିକ 'କ୍ଷୁମିତା' ଲାଭିତାରୁ, 'ଅନ୍ତର୍ଗୁଡ଼ କାଲ୍ପନିକ',
ଲାଭିତା (୧୮୮୮, ଅନ୍ତର୍ଗୁଡ଼ରାତ୍ମନ) ଅନ୍ତର୍ଗୁଡ଼ କାଲ୍ପନିକ ଅନ୍ତର୍ଗୁଡ଼,
ଅନ୍ତର୍ଗୁଡ଼ ବିଜ୍ଞାନାଳ୍ପର କାନ୍ତି ଏବଂ ପାଞ୍ଚାଶିଳର କାନ୍ତି

ପ୍ରକଳ୍ପିତ ବିଶ୍ୱାସରେ ଦ୍ୱାରା ଆଣି ବର୍ଣ୍ଣିତ ଭାବରେ
ଏକାମ୍ରିତ ତୁମ୍ଭ ୧୯୫୨ ଲୋକରେ, ଅନ୍ଧାଚି ଅନ୍ଧାଚି ବାହୀନାରେ
ରଖିଥିଲୁଛି, କଥାରେ ଏହି ଅନ୍ଧାଚି ବର୍ଣ୍ଣାକୁ ଅନ୍ଧାଚି ରହୁଛି ଲାଗୁଦ୍ଵାଦୁଷି,

“ ୧ଟ କୁଣ୍ଡିତ ୧ଟ ବୁଲ୍ବୁ ନମ୍ରତା ଆହୁର୍ମା ମନୀ ମେହାରୋଦ୍ଧେ,
ଆମୀ ପ୍ରୀତିମାତ୍ରିଲୀ ଅବ୍ରତ କ୍ଷୀରୀ ମେହି ହୃଦୀ ପ୍ରୀତିମାତ୍ରିଲୀ,
ଆହୁର୍ମା ଆଶିନୀମା ଅନ୍ତିତ କରୁଛେ ବରିତି ଆହୁର୍ମା । ”

ଶୁଦ୍ଧାଳୀଣ ହେଲା ଏହି ଅନ୍ତର୍ମାତ୍ରକୁ ଲିଖିଛେ, —

ଲାହିତ୍ରେନ୍ଦ୍ରା? ଶୁଣୁଟେ ଏହି ବିଶ୍ଵାସୁ କ୍ଷେତ୍ର ଧ୍ୟେରେ, ଅଣ୍ଠିମ ଅଛେ
ଶୁଣିବାଲାଗୁ ଆଜୋଗନିନି) ମୂରିଯୁ ବନନାବେଳ ପାନବନ୍ତି —

ମୁଁ ତୋଳାଏ ଲାଲି ପାଞ୍ଚା,
ମୁଁ ତୋଳାଏ ଚାନ୍ଦା ଦେଖ,
ମୁଁ ତୋଳାଏ ଲାହିତ୍ରେନ୍ଦ୍ର ଧ୍ୟା,
ମୁଁ ତୋଳାଏ ଜାନେଥ ବେଶ!

ଛ 'ଶୁଣିଯୁଜା' (୧୮୭୦) ଛାନ୍ଦମେ 'ଶୁଣିଯୁ' ଲାଖିକାନ୍ତି
ଅକାଶମିତ ଓହୁ, ଶାହୁରି ଅଜେ କବି ବିଶ୍ଵାସିଲାଲ ତାଙ୍କ ଚାନ୍ଦମନ୍ଦ
ବନ୍ଦୁ (ଲୁହାଚନ୍ଦ୍ର, କ୍ରିକିଟ, ବିଦ୍ୟୁତ ସୁରମାନଙ୍କ) ଏବଂ ଅପରାଜିତ
ଅନ୍ଦମାନ ଯିମ୍ବାଜାତୀଆ କ୍ରାତୁ, ବନ୍ଦୁହେଲ, ଶାହୁରି ଅନ୍ଦମାନ ନାନା-
'ଲୁହାଚନ୍ଦ୍ର-ବିଦ୍ୟୁତ' (କ୍ରିକିଟ), 'ଅନ୍ଦମାନ', 'ବୁରମାନଙ୍କ', କାତାରି ଅନ୍ଦମାନ
ଅନ୍ଦମାନ ମେନ ଲିଖିଛେଲା, —

"କାତାରି ନହୁଏ ହଳି ମେଜର ଚାହୁଁ ଅଛେ ଶୀଘ୍ର,
ଅର୍ତ୍ତନୀଲିପି ବିମ୍ବ ଅନ୍ଦମାନ କବିତ୍ରେ ଅନ୍ଦମାନ ନାହିଁ ଓ ତିନି
ବାଲୀକନ୍ଦ୍ର ଝାତି ଦେଲା ବୁନାନ୍ତି ତି ଉଚ୍ଚପ୍ରତିଷ୍ଠିତ, କାତାରିଟିମେ
ଚେତ୍ରପ୍ରକାଶିତ୍ତିଲୁହୁ ଦାରି କବିତ୍ରେ ଜାତି ଅନ୍ଦମାନଙ୍କ ଅନନ୍ତମାନଙ୍କ ଆହୁ"

ଛ ବିଶ୍ଵାସିଲାଲେହୁ 'ନିର୍ଜି' ଅନୁଭବିତ - ଏବୁ ଅକାଶ
ବଳାତେ ୧୮୭୦ ଶ୍ରୀପର୍ଯ୍ୟୁ, କାତାରି ହିତାକାନ୍ତିକ ଶୋବ 'ଅବୋବିଲୁ'
ଅକାଶମିତ ଓହୁ, ଏହି ରାତ୍ରି ଅଜ୍ଞାନ ବଳେ ହାତି, ଏହି
ଲାହିକାନ୍ତି ଅକାଶମିତ ଓହୁ, ଏହି ରାତ୍ରି ଅଜ୍ଞାନ ବଳେ ହାତି, ଏହି
ଶୁଣି ତାଣ ରାତ୍ରିକୁମେ - 'ତିଆ' 'ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଦୂମନ', 'ଶିରାଙ୍କଳା' ନାହେ
ନାହେ; 'କାତାରିଲୁହୁ ବୁଜନି', 'ବାତାରିଲୁହୁ ପୁଜୋରା' ଏବଂ 'ଅନ୍ଦମାନ',
ନିର୍ଜିରୁ ନାନାଚିତ୍ର, ଅନ୍ତର୍ଦୂମନ, ନାହେମନ୍ତିଲ, ସାର୍ତ୍ତବାହୁ ବୁଜନି,
କାତାରିଲୁହୁ ବୁଜନି ଅନ୍ତର୍ଦୂମନ କନନା ବେଳେ ଚମାନକ୍ରିଯି, ଅନ୍ଦମାନ
ଦେଇ ଦେଇ କାତାରି କିମ୍ବାଜେ ଲିଖିଛେଲା, —

"ଅବୋବିଲୁ (୨୫ଟି ମୁାର୍ତ୍ତିର ୧୧୭୫ ମାର୍ଗ) ରାତ୍ରିକଣ୍ଠ ଦେଖେ ମୋତ୍ତିଲ
କାହିଁ ବାତାରି ତିମ୍ବାକୁଲ ତାତ୍ତବ କାତାରିଟି କେବଳ ତିନି ଅଜ୍ଞାନ ବିମ୍ବ
କୁଣ୍ଡ ଚାହୁଁ ନହୁଏ କୁବରତ, ଅନ୍ଦମାନ-ତାତ୍ତବିତ୍ରେନ୍ଦ୍ର = କାହିଁ କୁଣ୍ଡ ନିଲା,"

ଛ 'ଆହୁରାଶକ୍ତିଳ' କାହିଁ ମର୍ତ୍ତ ପ୍ରାପିତ୍ତ ଅନ୍ତର୍ଜାଲ କାଣ,
ଶିତିକୁବିତାକୁ ଦୁଃଖାପାଇତେ ବଣାକୁମୁଦ ପ୍ରଜାଂଶ (ଲିପିକ୍ରି), 'ପ୍ରଜାଂଶକ୍ଷାଚ
ଦ୍ୟୁମ୍ଭାତ୍ 'ପ୍ରଜାଂଶ' ରାଧାମ୍ଭିର ଦ୍ୟୁମ୍ଭାତ୍, ଶ୍ରୀଚିନନ୍ଦାଙ୍କୁ ଶୀଘ୍ର ଦେଖେ 'ପ୍ରଜାଂଶ'
ଗମନ ରାତ୍ରିମୁଦ୍ରାର ବାହୁଦୟ ମେଗାନ୍ ଶିତିକୁମାର ତାକୁଠି ବଣାପ୍ରତ୍ଯେକ
ଲିପିକ୍ରି, ରାତ୍ରିକୁମୁଦ କ୍ଷେତ୍ର ଲିପିକ୍ରିତେ ବଣାକୁମୁଦ 'ଶିତିକୁବିତା'
ବର୍ତ୍ତମାନ ଅବଶ୍ୟକ ଜାନ୍ମୟ ପ୍ରଜ୍ଞ ଶିତିକୁବିତାକୁ ଆହୁ ବିଜ୍ଞେମ ଦେଖିବା
ବାହୁଦୟ ଲେଖି, ବର୍ତ୍ତମାନ ରାତ୍ରିକୁମାର ଏମନ ବାବିତା କ୍ଷେତ୍ର
ଶିତିକୁବିତା ବୁଲ କିମ୍ବା କଥାଖେତେ ଲାଗୁ ।

ଛ ଶ୍ରୀ-କଣ୍ଠ ବାବିତାକୁ ବାବିଧି 'ଆଜିନ
ମନ୍ଦୟ ମହିନୀ', ତାର୍ଥ୍ୟ ବାବିଧି ଆଜିନ ମନ୍ଦୟ ଦ୍ୟୁମ୍ଭାଜାମନ୍ତ୍ର
କାମାତ୍ମକ କମାତ୍ମକ ବିଶ୍ଵମଣେବ ମହିନୀକୁମୁଦ, ଆକୁଠି ଦ୍ୟୁମ୍ଭାମ୍ଭେତ୍ରେ
ଲ୍ଲୟାଙ୍କ ଶିତିକୁତ୍ତ ବା ଶିତିକୁବିତାକୁ ତଥ୍ବ ଶିତିକୁବିତାକ୍ରିତେ 'ଶବ୍ଦି
ଆଜିନ ଦୁଃଖର ଶାନ୍ତି' ବନ୍ଦୋ ଆଜିନ ଦୁଃଖର ଶାନ୍ତି, ଅଛୁମୁଦ
ବିଜ୍ଞେମାତ୍ମକ ମୁଦ୍ରାକ୍ରିଯୁମ୍ଭ ମାତ୍ର ।

"ଶିତିକୁବିତା" ଆହୁ ଶେଷ ଅବଶ୍ୟକ, ଶ୍ରୀର ବାଜଜାତ ଶ୍ରାମକ୍ଷେତ୍ର
ଅନୁଭବରେ ଦେଖିବି ବିଜ୍ଞେମ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବାବିତାକ୍ରିତେ ହୋଇବେହୁ
ଦ୍ୟୁମ୍ଭାଜାମନ୍ତ୍ର ବା ଦ୍ୟୁମ୍ଭାକ୍ରିତେ ନିର୍ମିତ କୋଣାର୍କୀତିବ ଚୋମନ୍ତିନେ
ଚିତ୍ରକୋଣାର୍କୀତି ଓ କୋଣାର୍କୀତି ପାଇଁ ବିଜ୍ଞେମାତ୍ମକ ଅନୁଭବ
ଅନୁଭବରୁତ୍ତମୁଦ୍ରାକ୍ରିତ ବନ୍ଦୋନେ, ମହିନେ ଆଜିନକୁମୁଦ୍ରାକ୍ରିତ
କେ ଆବଶ୍ୟକିତ ଏହିତିର ଶିଥାଦକ୍ଷତି ବାବିତା ବନ୍ଦୋକୁ

ଏ ବନ୍ଦୋକ୍ରିତ ବୈଜ୍ଞେମ ଉପାଦ୍ୟାନ୍ତମୁଦ୍ରାକ୍ରିତ ବନ୍ଦୋ—

"Poetry is the spontaneous overflow
of powerful feelings!"

ଛ ବିଜ୍ଞେମାକ୍ରିତ ବନ୍ଦୋକ୍ରିତ ବନ୍ଦୋ ଲାଗୁ
ନନ୍ଦବୋମାନ୍ତିକ ବନ୍ଦୋ ଶିତିକୁବିତାକୁ ଆଦିଶକ୍ତିର ଦୁଃଖରୀତ
ବନ୍ଦୋ ନନ୍ଦବୋମାନ୍ତିକ ବନ୍ଦୋ ଶିତିକୁବିତା ତୁମ୍ଭ ବନ୍ଦୋ
ଦେଖିବୋ, 'ଆହୁରାଶକ୍ତିଳ' ତୁମ୍ଭ ଅନ୍ତର୍ଜାଲ ବାହୁଦୟ ଶିତିକୁବିତା,

ଭ ତୋମାନ୍ତିର ଶିତକାଳେ ନିର୍ଜନ ପକ୍ଷାତ୍ସୁ
ଦେବଚି ବିହୀନ ଶ୍ରେଷ୍ଠା ଘରେ, ଅର୍ଦ୍ଧଶତ ଲାଗୁଥିଲୁଗୁ ଏବଂ
ଲୋକିକ କାବିତା ଶିଖାଇଲୁ କେବଳ ମେଳଜୀତ, ବିଶ୍ଵ ବିହୀନାମ୍ରେ
ମତେ ତୋମାନ୍ତିର ଶିତକାବିହୀନ ଶିଖାଇଲୁ କେବଳ ମନମତଜୀବ
ଅନ୍ତର୍ଦୃଷ୍ଟି ଉଠେ, ବିହୀନାମ୍ରେ ବାରୁଦାତିମେ ଅନ୍ତର୍ଦୃଷ୍ଟି
ଶିଖାଇ - ଅନ୍ତର୍ଦୃଷ୍ଟି,

“କ୍ରମତି ହେବାକୁ ହୁଅ ଦେଇବ, କ୍ରମତି ମନି ବିଲିନ
ଓହେ ମାନ ମେଟି ଖାତୀର କଥାନେବେଳେ କ୍ରମତି ହେବା ବିହୁନି ତାଙ୍କେ
ପାହେ ନା, ଆତୁଦୂରେ କୁମା ବିହୁନିଲାଲକୁ, କ୍ରମତି ମେମିଳ
ବାଣିଯୁଦ୍ଧିଲି ଅନ୍ଧର କ୍ରମତି ମେମର୍ତ୍ତି ବିହୁନିଲାଲକୁ ହୃଦ୍ୟରୁମରିବା
ବନ୍ଧେ ହୁଲେଡ଼ିଲି”

- (ବିମନ୍ତସ୍ଥାପାଦ ପ୍ରାଣୋଦୟିକୁ)

ଅନ୍ତର୍ବାସିନୀ ମହିଳାଙ୍କରେ ଅନ୍ତର୍ବାସିନୀଙ୍କୁ
ଯିଟିଏ ବନ୍ଦିଲାଖୁ ମେଣ୍ଡେସ ଓ ମେଡିକ କିଳାକ୍ଷି ବନ୍ଦିଲାଙ୍କରେ ତଥାପି
ବୁଜା ଡିପୋର୍ଟମେଣ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ, ଏହି ବାନ୍ଧବ ବିମ୍ବନାକୁ ତେଣୁ କାହିଁ ଏହି
ଓ ଉତ୍ସବରେ କ୍ରିଏଟିଭ ପ୍ରକାଶକ୍ରମରେ, ଏହି ଗେମ୍ ପାଇଁ ବିପର୍ଯ୍ୟବେ
ଥିଲାନ୍ତି ଆପଣଙ୍କ ପୋତୁମାତ୍ର କାହାକାଣ୍ଠେ ବନ୍ଦିଲାଙ୍କରେ, ବିମ୍ବନାକୁ
ଏହି ନିର୍ମାଣ ଆପଣଙ୍କ ପୋତୁମାତ୍ର କାହାକାଣ୍ଠେ ବନ୍ଦିଲାଙ୍କରେ, ବିମ୍ବନାକୁ
ଏହି ବନ୍ଦିଲାଙ୍କରେ ଏହି ମାଦି-ଏହି ବନ୍ଦିଲାଙ୍କରେ ନିର୍ମାଣ ଏହି
ବାନ୍ଧବରେ ଏହି ମାଦି,

④ ପ୍ରସିଦ୍ଧିତାମ୍ବିନୀ କେବଳ ଆଶ୍ରମକୁ ଏବଂ
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବାଣୀ; ଖୁବହାତ୍ତମ ମେଳାମେଳୁଛି—
ନିଯନ୍ତ୍ରଣିତ କାହାର କୋଣ ଉଚ୍ଚିତ ପରିବାର ଆଶ୍ରମର,
ଅଶ୍ଵତ୍ଥ କାବ୍ଯ ବିଜ୍ଞାନ ଏବଂ ପାଠ୍ୟର ମାନୀପିଲିଙ୍ଗର ଲାଭିଷ୍ଟ ଲାଭିଷ୍ଟ
ମାତ୍ରେ ଆଶ୍ରମକୁ ମାତ୍ର— ମେଳାମେଳୁଛି ଏହିତେ ଆଶ୍ରମକୁ
କାହାର ଦେଖ, କାହାରକୁ ଜୁଦୁଖାତ୍ମକ ମେଳାମେଳୁଛି,—

“ଆଜୁର ବାଜିନି କାହାଙ୍କିକେ ଆପଣେ ବାପରେ ଗଠିଷ୍ଠ କଲାପ
ମେ-ମୋର ଓମେ-ମୋର କଳାପଟି ବାବିଧିରେ ଉପରେ ଦେଖିଲୁ
ଆଜିତ୍ତିତ୍ତ ମେଚି ବାବିଧିରେ”

ଆମ୍ବାଲୀରେ ଜୀବିଦୂଷଣ କରିପାରୁଥିବା ବୁଲାଦୁନ, —

“ଆହୁର ଏକ ଦେଖୁ ଅର୍ଦ୍ଧ- କବିତାର ହୃଦୟେ ଗାନ୍ଧିର
ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ଲୋକେ ଆତିଶିତ କରିବା ହୁବୁ ବିଚାର,”

ଏ ଆହୁରମଙ୍କୁଳ ବୁଢ଼ାର ଲେଖିବା ମଧ୍ୟକେ ୧୯୦୭
ବର୍ଷରେ କବି ପ୍ରଥମ ଆବିନିଷ୍ଠା କରିବାରେ ଅନ୍ଧାବଦିର ପ୍ରଥମ
ଛାତ୍ର, ବିଶ୍ୱ ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକ ବାଦି ପରାମର୍ଶ ପାଇଁ ଉଚ୍ଚ କାର୍ଯ୍ୟ,
୧୯୧୮) ଲାଭିଲାର୍ଯ୍ୟ,

“ମୁଦ୍ରାବିହୁ, ଶ୍ରୀତିବିହୁ, ଅନୁଭୂତିବିହୁ, ପୁଣତା ପରିବି
ବିହୁ ଦେଉଣ୍ଡ ବିହୁ ଆମି ଆହୁରମଙ୍କୁଳ ଅନ୍ତିମ ବୁଢ଼ାର୍ଯ୍ୟ”

ଅନୁଷ୍ଠାନ ଆହୁରମଙ୍କୁଳ ବୁଢ଼ାର ଲେଖି ମେ ପରିବି ବିହୁ ମେ ବିଶ୍ୱବୁ
କବି ନିଜେଟି ବ୍ୟବହାର କରେନି,

ବିଶ୍ୱାଲାଲେଖ ବାଲବନ୍ତୁ କୁଳକମା କୌଣସି ତୀର୍ଥ
'ଶ୍ରୀତିକିଥାର୍ଯ୍ୟ' ଲେଖିବା ପ୍ରୟାତିଲିଙ୍କରେ, କ୍ରାତ ଓ ଲାଭିଲା
ଲେଖିବାରୁ ପ୍ରଥମ ବିଶ୍ୱାଲାଲ ଅନ୍ତିମ କଟ୍ଟାନ, ପେତ୍ର ଘରେ ବଳାମାୟ
ମେ, ବିଶ୍ୱାଲାଲେଖ ଅନ୍ତିମକ୍ଷତର ଦ୍ୟାତ୍ର ଓ ଲାଭିଲାର୍ଯ୍ୟ ନାମ କୋଟାନ
ତୀର୍ଥ କାହୁରୁଥିଲେ କୋଟି କଟ୍ଟାନ, ବିଶ୍ୱାଲାଲେଖ କିନ୍ତୁ ଏ ଲିଟିର କ୍ଷଣର ଶାସ୍ତର,
କାତମ ରାତର୍କିରଣ କବିତାକେ କୋଟାନକେ ନିଜେରେ ବଳାଲା ବଳ ଅନ୍ତର
ଏକ କୋଟି କାହୁରୁ ଗାନ୍ଧି ପ୍ରେରଣ, ବିଶ୍ୱାଲାଲେଖ ଶ୍ରୀମଦ୍ ବଜନାଳୀ ବୁଲାପାତ୍ର
ଓ ଲାଭିଲାର୍ଯ୍ୟ କୋଟାନକେ ପାଞ୍ଜିକୁଣ୍ଡ କଟ୍ଟାନ ମେ ମିଶ୍ର ପ୍ରଥମାୟ ଆହୁରମଙ୍କୁଳ
ଲାଭିଲାର୍ଯ୍ୟ କିନ୍ତୁ କଟ୍ଟାନ ପ୍ରଥମାୟ ଅନୁଷ୍ଠାନକେ ବିଚାର,

ଏ ଆହୁରମଙ୍କୁଳରୁ କବି ବିଶ୍ୱାଲାଲ ଆହୁରକେ ବିଚାର
ଲିଖି ପୁଣେ ଲୋକିରାପୁଣେନ - ବିଶ୍ୱାଲାର୍ଯ୍ୟ, ବଜନାଳୀ ପ୍ରେରଣ,
ଆର୍ଦ୍ର କଜନୀ ରାତର୍କାମକେ, ବରିତ୍ତ ଅନ୍ତିର୍ଯ୍ୟ କେତ୍ତ, ପ୍ରେରଣ,
ଅନ୍ତର୍କାମକେ ପିଲ୍ଲାର୍ଯ୍ୟ ତିନି ଆହୁରାୟ ମହେ ଶ୍ରୀନାନ୍ଦ୍ରାପାତ୍ର ବୁଢ଼ାର
କଟ୍ଟାନ, ଏତେତେ ବିଶ୍ୱାଲାଲେଖ ଲିଖିବା କିନ୍ତୁ ତେଣେ ଆହୁରମଙ୍କୁଳ

ବିଶ୍ୱାସ ପିଲେନିଅତ୍ୟମନ' ଆଏ ଆହୁତିର କଳାକ୍ଷିରୁଣ୍ଡି ଅଧ୍ୟାତ୍ମି
କୁଠା ମି ପାଠ୍ୟଦରମଙ୍ଗଳ ବୁଦ୍ଧନାଥ କ୍ରିସ୍ତ ବୁଦ୍ଧରେ ବାବିଧି ମୁଖ୍ୟରେ ଅନ୍ତର
ବ୍ୟକ୍ତି, ବାବିଧି ଓ ମିଳନରେ ମୁଖ୍ୟରେ ବୁଦ୍ଧନା କଟୋଡ଼େ, ବିଶ୍ୱାସ
ରାଜ୍ୟରୀତିରେ କ୍ରିସ୍ତ ପ୍ରାଚୀନ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଜୀବନରେ ବର୍ତ୍ତି
କଳାକ୍ଷିର ବୁଦ୍ଧରେ ଯେଉଁ କେବଳ ଅନ୍ତରେ ମଧ୍ୟ —

"ବ୍ୟକ୍ତିର ଉତ୍ସବରେ / ବିଶ୍ୱାସ ଆହୁତି କଣ୍ଠରେ / କୁଠା ମୁଖ୍ୟରେ
ଦେଖିବ ଫୋମାନ୍ତି,"

॥ ବିଶ୍ୱାସାଲ୍ଲେଖ ପାଠ୍ୟଦରମଙ୍ଗଳ ମିଳନରୀତିରେ ଅନ୍ତରେ
କଟୋଡ଼ି ଶିଖେ ବୁଦ୍ଧନାର ବୁଦ୍ଧାଲ୍ଲେଖ, —

॥ ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକାଳୀରୁ ଅକଳିମନିତି ମେହମାନାଟୁ ଶୁଣା ଆହୁତିରମଙ୍ଗଳୁ
କୁଠାନାଟୁ କ୍ରୀତିକାଳି ବିବି ବୁଦ୍ଧି ଆଜେଇ କେବୁ ବିଶ୍ୱାସ କୁଠାରେ
କୁଠାନାଟୁ କ୍ରୀତିକାଳି ବାହିମ୍ବୁ ବୁଦ୍ଧନା, ଅଥବା ଅନ୍ତରେ କ୍ରୀତିକାଳି
କୁଠାନାଟୁ କ୍ରୀତିକାଳି ବାହିମ୍ବୁ ବୁଦ୍ଧନାଟୁ କ୍ରୀତିକାଳି ବାହିମ୍ବୁ ଅନ୍ତରେ କ୍ରୀତିକାଳି
କୁଠାନାଟୁ କ୍ରୀତିକାଳି ବୁଦ୍ଧନାଟୁ ବାହିମ୍ବୁ,"

ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକାଳୀରେ କ୍ରୀତିକାଳି କୁଠାନାଟୁ କ୍ରୀତିକାଳି ବୁଦ୍ଧନାଟୁ
କୁଠାନାଟୁ କ୍ରୀତିକାଳି କୁଠାନାଟୁ କ୍ରୀତିକାଳି କୁଠାନାଟୁ କ୍ରୀତିକାଳି
କୁଠାନାଟୁ କ୍ରୀତିକାଳି କୁଠାନାଟୁ କ୍ରୀତିକାଳି କୁଠାନାଟୁ କ୍ରୀତିକାଳି
କୁଠାନାଟୁ କ୍ରୀତିକାଳି କୁଠାନାଟୁ କ୍ରୀତିକାଳି,

॥ ଏହିମନେ ବୁଦ୍ଧନା ମଙ୍ଗଳମହାତ୍ମାର ବୀର୍ଯ୍ୟ ବୁଦ୍ଧନାଟୁ
କୁଠାନାଟୁ ମେଳି 'ନୂତନ ମଙ୍ଗଳ' ବୁଦ୍ଧନା କାହାରୁଲେଖ, ତେବେଳି ବୁଦ୍ଧନା
କୁଠାନାଟୁ ବୁଦ୍ଧନାଟୁ କୁଠାନାଟୁ କୁଠାନାଟୁ କୁଠାନାଟୁ କୁଠାନାଟୁ
କୁଠାନାଟୁ କୁଠାନାଟୁ କୁଠାନାଟୁ କୁଠାନାଟୁ କୁଠାନାଟୁ କୁଠାନାଟୁ
କୁଠାନାଟୁ କୁଠାନାଟୁ କୁଠାନାଟୁ କୁଠାନାଟୁ କୁଠାନାଟୁ କୁଠାନାଟୁ :

ଅନ୍ତରେ କୁଠାନାଟୁ କୁଠାନାଟୁ କୁଠାନାଟୁ

କୁଠାନାଟୁ କୁଠାନାଟୁ କୁଠାନାଟୁ କୁଠାନାଟୁ କୁଠାନାଟୁ

କୁଠାନାଟୁ କୁଠାନାଟୁ କୁଠାନାଟୁ କୁଠାନାଟୁ

କୁଠାନାଟୁ କୁଠାନାଟୁ କୁଠାନାଟୁ କୁଠାନାଟୁ

କୁଠାନାଟୁ କୁଠାନାଟୁ କୁଠାନାଟୁ

四 'ଆଧୁନାମଙ୍କୁଳ୍ୟ' ଗ୍ରହ ବିଶ୍ୱାସିଲାଲ୍ୟ ଅବିଧି ଆଜିନ
କୃତି ୧୯୮୭ ଖଣ୍ଡିତ୍ୟେ ପୁଣି ଓଷ୍ଠ, ବାଣିଜ୍ୟ ଉଚ୍ଚି ଏଣେ ଯିତ୍ତି,
ଅଛି କାହାର ଅନ୍ଧାରେ ବୁଝିବାରେ ଦେଖିବାରେ ବୁଲେଦେଇ, 'ଫୋଲାଗୀନ୍ତେ
ହୁନ୍ଦୁଳାଣ୍ଟିତ ବିଶ୍ୱାସ ବିଶ୍ୱାସ ବିଶ୍ୱାସ ବିଶ୍ୱାସ
ତୀକେ ପ୍ରାଣର ଜ୍ଞାନ କଥାରେ, ଦ୍ଵିଜୀନାମ୍ୟ ଅବିତ ଆହୁରେଷ୍ଟେହୁ ମହା
ଶେଷ ଦ୍ଵିଜୀନାମ୍ୟ ଅବିତ ବିଶ୍ୱାସ ଅବିତ ବିଶ୍ୱାସ
ଅବିତ ଅବିତ ଅବିତ ଅବିତ ଅବିତ ଅବିତ ଅବିତ ଅବିତ
ଆଜିନ କୌଣସି ଦିଶେଇ, ଯେତେ କୌଣସି ବିଶ୍ୱାସିଲାଲ୍ୟ ଆବେହୁ
ଆଜିନ' ବାହା ଲିଖେ, ଅନୁଶାସ ଦେଇ ବୁଲେଦେଇ, —

"ଫୋଲାଗୀନାମ୍ୟ ହୁନ୍ଦୁଳାଣ୍ଟେହୁ ଗାନ୍ଧି ବିଶ୍ୱାସିଲାଲ୍ୟ କାହୁରେ,
ବିଶ୍ୱାସ କାହିଁରୀ ଆଧୁନାମଙ୍କୁଳ୍ୟ, ଅନ୍ତର୍ଭୂତ ଲାଭକାର ଦ୍ଵିଜୀନ, କୀନି
କରିବିର କରାଟି ଲମ୍ବାମ୍ୟ ଆଜିନ ବୁନିମ୍ବା ଦିଶୀଦିଶୀନ, ତାହାରେ
ଆଧୁନାମଙ୍କୁଳ୍ୟ ଅଛି ବ୍ୟାହାର ପାଇଁ ଦ୍ଵିଜୀନ —

ହେ ମୋତେ ! ମୋତେ

ତୁମ୍ଭୁତୁମ୍ଭ ହନ୍ତୁମ୍ଭ

ଯିବେହୁ ବିଶ୍ୱାସ ହନ୍ତୁ ହନ୍ତୁ ହନ୍ତୁ ?

ବନବିଦି ମାତ୍ର ତୀର୍ଥରେ କାହିଁକା ଅଛି ଅନ୍ଧାରୀ ଘୃତିଭବିମ୍ବା
ଦ୍ଵିଜୀନ, କାହିଁକିମ୍ବା ଅନ୍ଧାରୀ ତିନିଟି ଅନ୍ଧାର ବୁନା କାହିଁକିମ୍ବା ଦ୍ଵିଜୀନ,
ଅନ୍ଧାରୀର ଅନ୍ଧାର ବିଶ୍ୱାସ ପାଇଁ ତାହା ପେଇଥାମନ୍ତି କାହିଁ, ତାହାର
'ଆବେହୁ ଆଜିନ' ଲିଖିମ୍ବା ବନବି କାହିଁକିମ୍ବା ଦ୍ଵିଜୀନ ?"

四 'ଆବେହୁ ଆଜିନ' ଦ୍ଵିଜୀନରେ ଶାନ୍ତି, ବିଶ୍ୱାସିଲାଲ୍ୟ ଆଜିନ,
ତୁମ୍ଭ ଦେଖିବାକୁକେ ଅଛି କାହାର ଅନ୍ଧାରୀ କେବୁ ଚେଷ୍ଟାକଣ୍ଠା ଅନ୍ଧାରୀ,
ଅନ୍ଧାରୀ କାହିଁ ଘୋଷନ୍ତି ଆବିନାମାନ୍ତି କାହିଁକା କର୍ତ୍ତର ଅନ୍ଧାରୀ
ଅନ୍ଧାରୀ ଆବିନାମାନ୍ତି ବୁନା କାହିଁ ଶାନ୍ତିକାନ୍ଧାରୀରାମାନ୍ତି, ଯେଉଁଲା
ତୁମ୍ଭ — 'ଭାନୁଭାନୁ', 'ମହେନା', 'ବୁନିମ୍ବେ', 'ଦେବତା',
'ବାହା ବିଶ୍ୱାସ', 'କରିବାକୁ ଅନ୍ଧାରୀ';

ମୁହଁନ୍ଦର କାହିଁ ବିଶ୍ଵାସିତାମେହେ ଆଜିନେବୁଥୁପୁ ଅନ୍ତରୀମ
ବନ୍ଧୁଙ୍କ ଏହି କବିତା ପୂଜାଯ ଦୟାରେବୁଥୁର୍ବୁ ଲିଖିବି, ତୁଳିଦ୍ଵାରା ଘୋଷଣା
ବୁଲ୍ଲିଥିଲା, —

“ ବିହୁଲାଲ ପ୍ରମତ୍ତାପୁ କୁଟୁମ୍ବୀ ମେହାଥୁ ନାହିଁ ଶିଖିବୁ
ବରପିତ୍ରୀପୁ ଏଥୁ ଯନ୍ତ୍ରନାବର୍ଣ୍ଣଳ ମଧ୍ୟରେ, ଦ୍ଵୀପାଳୁର୍ବେ ଦୋଷତ୍ରୀ
ଅଭୂଲକ ସାଧିତୀ ଲିଖିବିଲି ଗାନ୍ଧେତ୍ତ ପ୍ରଥାତଳ ବାବିଦ୍ଵିତୀୟ ଏଥୁ
ଜୀବୁନିକି କେନ୍ତାରେତ୍ତ ନିକୁଳ ଗ୍ରେନେ ନା- ତାଣି ନିଷ୍ଠତେ ସବୁଦ୍ଵାରା
ନିଷ୍ଠିତ୍ତ ଭାବେ କରୁଥାଲିଲିମା । ”

କି ରାତ୍ରିଲା ଶୀତଳରିତିଏ ଶ୍ରୀତ୍ରିମଣେ ଦ୍ରୁଷ୍ଟମହୀ, ଅରୁଣ୍ଠି
ଅଞ୍ଜି କୁଳାଳିକ ନନ୍ଦାରୀ, ଖୋଲାର୍ଦ୍ଦିକ ଲାଙ୍ଗୁଲିଲାଟ ଯେବେଠୁଁ ଶ୍ରୀତ୍ରିମଣେ
ନ ଶୀତଳାର୍ଦ୍ଦିର ସ୍ଥାପନ କ୍ରମାଚିତ୍ର ଉତ୍ତମ ମୂଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରି କ୍ଷେତ୍ର ମୁହଁନ୍ତି
ବାଲ୍ମୀକିଏ ଶ୍ରୀରାଧାରୀ ଅନ୍ତରୁମାର୍ଯ୍ୟ ଶୀତଳବିତାଏତୁ କ୍ଷେତ୍ର ଦେଲି, ଅରୁଣ୍ଠି
ଶୁଣି କିମୁଲନ ବିଶ୍ଵାସିଲାପି, ତେବେ ଶୀତଳମରା ବାଲୀରୀଏ କୁଳାଲୁଦିନ
ଅବ୍ୟ ଏ କୁଳାଲେନାମ ଦ୍ରୁଷ୍ଟ ନାମା କିମ୍ବା ସମ୍ମାନ୍ୟର ଅବ୍ୟାପ୍ତ ଅର୍ଥନାମା
ର ଗ୍ରାନ୍ତେ ମନ୍ତ୍ରି ଦିଲ୍ଲି କ୍ରିକାତ୍ମମାନ ଦିଲ୍ଲି ଭାବେ କରିବିବି ଅତି ପ୍ରମାଦମହୀ
ନିଲିମ ଭାବେ ପ୍ରମାଦମହୀ ଶୀତଳାର୍ଦ୍ଦି ଦ୍ରୁଷ୍ଟ ଅନ୍ତରୁ କିମ୍ବା ଅନ୍ତରୁ ନିଲିମ
ଶୀତଳବିତାଏ ବିତାଏ ଶୁଣି ହୋଲି, ବାଲୀରୀଏ ଅଭିଭୂତମାତ୍ର
ବନ୍ଦୁରାଜାର୍ଥୀରୁ ଅନ୍ତରୁ ବଳଦ୍ରୁ,

“ବିହାରୀଙ୍କ ଛନ୍ଦବତୀ, ଶୁଣେନେମୁହୁମୁହୁ, ଅପ୍ରକଟିତମୁହୁ
ବୁଦ୍ଧିଲ ପ୍ରଦେଶ ଜୀବିକାରୀ ହେତୁରୁ ଗ୍ରାହିଜିତ ଆଖିବେ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ
ଲକ୍ଷ୍ମୀର ଆତ୍ମର ଅନ୍ତରୁ ଅନ୍ତରୁ ରହିଲିବ,
ଶୂଳରୁ ଏହିର ଜୀବି ବାଲୋକନ ହଳ ଲୁହାର, ଗାତ୍ରୀଯମେ
ଶୂଳରୁ ଏହିର ଜୀବି ବିଶ୍ୱାସିତ ଲୋକମୁହୁମୁହୁରି
ଓ ପୁରୁଷାଧିକ, ଗାତ୍ରୀରୁ ଅନ୍ତରୁ ଜୀବି, ଅନ୍ତରୁ କୌଣ୍ଡିନ ଆତ୍ମ ଦ୍ୱାରା ଦେଇ
ନିମନ୍ତେ ଜିବାରୁ ଓହି ଜୀବି, ଅନ୍ତରୁ ଜୀବିର ଆତ୍ମ ଦ୍ୱାରା ଦେଇ
ଦେଇଲିନ ନ, ଅନ୍ତରୁ ଯେବେମୁହୁମୁହୁ ଆତ୍ମ ଜୀବି ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲୁ
ଦେଇଲିନ ନ, ଅନ୍ତରୁ ଯେବେମୁହୁମୁହୁ ଆତ୍ମ ଜୀବି ନାହିଁ କିମ୍ବା କିମ୍ବା
ଦେଇଲିନ ନ, ଅନ୍ତରୁ ଯେବେମୁହୁମୁହୁ ଆତ୍ମ ଜୀବି ଦେଇଲିନ ନ, ଅନ୍ତରୁ
ଯେବେମୁହୁମୁହୁ ଆତ୍ମ ଜୀବି ଦେଇଲିନ ନ, ଅନ୍ତରୁ ଯେବେମୁହୁମୁହୁ ଆତ୍ମ
କରୁଥିଲାଗି ଏହି ବିଶ୍ୱାସ ଦେଇଲିନି”

ବୁଦ୍ଧିମୁଖ କିମ୍ବା ବୁଦ୍ଧିମୁଖୀ, ବୁଦ୍ଧିମୁଖ କିମ୍ବା ବୁଦ୍ଧିମୁଖୀ, ବୁଦ୍ଧିମୁଖ କିମ୍ବା ବୁଦ୍ଧିମୁଖୀ,

୦ କବିତାରେ ଦୈତ୍ୟ ପୁଣି —

⑤ ବୁଦ୍ଧିଲୋକାର୍ଥିତେ ଏହାମନ୍ତରେ ଜାଣିଯେ ମହାମାତ୍ରିତ ଅବୃତ୍ତାଳୟାନ
ବାବୁ ପ୍ରାଚୀନ୍ତ୍ୟରେ ଉଠିଲେ ପରମ ବିଜ୍ଞାନୀଙ୍କୁ କାହାର ଶିଖିଯାଏ ଭୁବ୍ରଂଶୁ
ବନ୍ଦନାରୁ ହୁଏ ।

୧ ବିଶ୍ୱାସିତା ମୋହାନ୍ତିକ ଓ ମିଥ୍ରିକୁ ଯାଇଲେ ଏହାରେ ମୋହାନ୍ତିକରୁ ଅଟେ ମିଥ୍ରିଯିଜନ ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ତର୍ଗତ ନିର୍ମାଣ ଓ ନିର୍ବିଷ୍ଟ;

୩ ଦିଗ୍ନାମିଲାଳ ଶୁଣୁଥେବ କୋରକ ବିଜ୍ଞପୁ ତାର୍ଯ୍ୟ ହାତ୍ମେଷ୍ଟ ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟାମ
ଏବଂ କାଳ ଭୁବନ୍ଧୁକୁ ତାମି ଆପଣ ଜୀବେଣି,

୪ ତାଟୁ କାହାରେ କ୍ରମିକ ଶ୍ରୀନ୍ଦ୍ରିସ ଆଗର୍ଜାତ୍ରୀ ହିସେ ଉଠେଇଁ ଯଦିଓ ଏଣେବେ
ତିବି ଅନ୍ଧାରୀ କାହାରେକୁ କିମ୍ବା ଲାଗେଗି।

ଓ পাঠু কাটো কুটিৰ গতে বুহামন্তা, দ্বিন অন্ধবজি দৈৰ্ঘ্য কূৰ
বাহালি ও শেষাপুর পালিম্বিত পালিম্বিত পালিম্বিত পালিম্বিত

୮) କାବି ପ୍ରକାଶରେ ବିଶ୍ଵାସୀଦେହ ଅନ୍ତରୁତମ କୃତିଷ୍ଠାନ୍ତରେ ମେଲି ତୁଳ୍ଯ
କାବିତାରୁ ଅନ୍ତରୁତାରୁ ଏବଂ ଜୋଖାରୀ ଧୈର୍ଯ୍ୟ କଷ୍ଟରେ ଲେଖାଇଲା,

① ଦ୍ରୋମାନ୍ତିକ ପୁଣି ବାବିଳିନ୍ଧିନୀଟ ଅନ୍ତର୍ଜଳ ଅଣେବାନ୍ତିମ୍ ବିଳାଙ୍ଗ- An extraordianarily development of imaginative sensibility (Hegelism). କାହିଁ ତୁ ଅନ୍ତର୍ଜଳ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ହାତୁ ବାଲ୍ପୁର ଅନ୍ତର୍ଜଳିତୁମ ବିଶ୍ଵମୁଖ ଓ ବୃଦ୍ଧଭୂକୁ କିମ୍ବାକ୍ଷିକୁଟେ, ଯଥାମ୍ବୁ ମୁଣ୍ଡି ଅନ୍ତର୍ଜଳାମ୍ବୁ ଚେଲେ, ଶୁଦ୍ଧର ବିକ୍ରି ଘୁରୁଥେ ଆମ୍ବାଳ ବାବତୁ ବିଚାରକୁ ତ୍ରାନୀ କୁଠୁ ଫେରେ, କାହିଁ ଏହି ହଂଜୁରନାଳୁର ବାଲ୍ପୁର ହୃଥିବି ମେଦି ମୁଦ୍ରାକୁ ରାନ୍ଧନାଟଙ୍ଗରେ ଚଲି ମାନ, କୁଣ୍ଡି ଆମ୍ବାମ୍ବେ ନିମ୍ନ ମିର୍ଚିରତ୍ତାପୁ ଦୁର୍ଗ- ଅର୍ପିତାପୁ ବୃଦ୍ଧି ମୁଣ୍ଡି ଅତ୍ୟନ୍ତିକ୍ଷେତ୍ର ବିହାରୀଶ୍ଵର ରାଠ ରାଠ ବାରମ୍ବାର ଛାଇ,

୧) ବିଶ୍ୱାସିତାମୁଦ୍ରା କାହାର ଆଜିକିରଣିଟ ନେତୃତ୍ବରେ ଦେଖାଯାଇଲା, ଅଗ୍ରତା କାହାର
ଜୀବିକ ପ୍ରାତିଥିବା ବିଶ୍ୱାସିତାମୁଦ୍ରା ଅନୁରାଗିତି ଦ୍ଵାରା ଉପ୍ରେଚ୍ଛା, ଯଦିଓ ଯେ ଏଠାରୋ ତିନି
ଅନ୍ତର୍ଭାବୀ କାହାରୁମୁକ୍ତ କରୁଥିଲାମନି,

ଚତୁର୍ଥ ଅନ୍ତିମ

● ପିଲ୍ଲାଟି : - ମାତ୍ରମେ କୃତିଷ୍ଠଳ କୃତିଷ୍ଠଳ କାହିଁଏ ଜୀବିତର ଅତ୍ୟନ୍ତ
ବାଣୀ-ମାନ୍ୟରୁ, ଗ୍ରିହାତ୍ମତ ଶୀଘ୍ରତି, କ୍ରାତିକ୍ରିୟା ଓ ଏକାନ୍ତିର,
ତାଙ୍କରୁ, କ୍ଷେତ୍ରରୁ ଯୁଦ୍ଧ ଅନ୍ତରଜାତ ତୁମ୍ଭାତୁ ମହି ନିର୍ମାଣ କରିଲୁ
କ୍ରମିକରି ଏକାବିତ୍ତ ବାଣୀରୁ ଗାୟର ଅନ୍ତରୁନ୍ତ କ୍ଷେତ୍ରରୁ କ୍ଷେତ୍ରରୁ
ଦେଖିଲୁଛି, ପଞ୍ଚମାମ୍ବିଳି ଦେଖିଲୁଛି, କୁରିବୁରାବି ଭାବିତ କାହାର
ମାନପିକତାତୁ କିନ୍ତୁ କୁରିବୁରାବି କ୍ଷେତ୍ରରୁ କ୍ଷେତ୍ରରୁ, ଅନ୍ତରୀକ୍ଷିତ
କାହିଁଏବୁ ଦେଖିଲୁଛି ଏହାକୁ ଅନ୍ତରେକାତୁ ଦେଖିଲୁଛି, କରିବାକୁ
କାହାରି ଏକାବିତ୍ତ କାହାର କାହିଁଏବୁ ଅନ୍ତରେକାତୁ, ଏକାକ୍ରମିତାମୁଦ୍ରା,
ଅନ୍ତରୁଷୁ, ଅନ୍ତରେକାତୁ ଓ ଆନିମୁମାତାରୁ କ୍ଷେତ୍ରରୁ ଅନ୍ତରେକାତୁ
ଏହିମ କିମାତ କରି, ଅନ୍ତରେକାତୁ ଏହାକିନିକି ଲିପିବୁକୁହୁ
ଯୁଦ୍ଧରୁ କ୍ଷେତ୍ରରୁ, ମୁଦ୍ରାକୁ ଦେଖିଲୁଛି କୁରିବୁରାବି କରିବାକୁ
ଏକାବିତ୍ତ ବାଣୀରୁ କାହାରି, ଏକାବିତ୍ତ କ୍ଷେତ୍ରରୁ ଅନ୍ତରେକାତୁ
କ୍ଷେତ୍ରରୁ ଏହାକୁ ଅନ୍ତରେକାତୁ କାହାରିକାରିତାରୁ କୁହା ହିଲା

୧. ଅନ୍ତର୍ଜ୍ଞାନିକୀୟ:-

- ଏକାନ୍ତିମ ଭାବରେ ଜୀବିତରେ ଅନୁଭବ → ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ୍ ବାଣିଜ୍ୟାଳୀତ୍ତିଥିଲୁ
- ବାନୁଳା ଜୀବିତରେ ଏକାନ୍ତିମ ଭାବ → ଶ୍ରୀ ଅନୁଲକୁମାର ବାଣିଜ୍ୟାଳୀତ୍ତିଥିଲୁ
- ଜୀବିତରେ → ଶ୍ରୀବୋଦୀଚନ୍ଦ୍ର → ଦ୍ୱାସ
- ଅବହୁ ଯିଚ୍ଛା → ଡ. ଚେପେମନ୍ତମାତ୍ର ଆଶ୍ୟ
- ଆଶ୍ୟ - ଅବହୁ → ଶ୍ରୀଚନ୍ଦ୍ର ବାଣିଜ୍ୟାଳୀତ୍ତିଥିଲୁ
ଅବହୁ - ଆଶ୍ୟ → ବୃକ୍ଷଜ୍ଞାଳୀଲ ହୁଏ

১) বৃত্তান্তসূচিগুপ্তঃ :

আমার পর্যবেক্ষণগুলো কাছে সম্ভব কর্তৃতে
সিংহ মেৰা হৃষি সঙ্গীজী আ ও কৃষ্ণভৈরব দ্বাত কাহিপু
চিমেছেন আগুড় কৰ্ত আমার অদ্বা ও কৃতজ্ঞতা
ধান্তি, বৃত্তান্তসূচিগুপ্ত পেত্র অন্তর্ভুক্ত অবিশ্বাস
যেখো আগু বিলুপ্ত অন্ত ও নশিলাপ আমার পুনৰ্জন্ম
বর্ণ্যে জাহান্ত্র কর্তৃতে, পিতৃগুরু মুনীমুনী
শঙ্কা বিদ্যুতালভৈরব কৃষ্ণ বিলুপ্ত পর্যবেক্ষণ, একাশগুপ্ত
পাত্র পুত্রশর্ম, নির্দেশনা ও পর্যবেক্ষণ আমার পুর্ণ
অন্তর্ভুক্ত কাছে অমল কর্তৃতে,

EXAMINED
কাছে পুর্ণ
(External)
2/9/23

०७
Department of Bengali
S.J. Mahavidyalaya